Hayat

Bu sayıda :

Yeni bir tefrika:

"YAŞASIN HAYAT,,

Eva Bartok fırtınalı hayatını anlatıyor...

SAYI: 33 14 AĞUSTOS 1959
125 KURUŞ

Üçüncü Çekilişte

1 kişiye

100.000

LİRA

1 Kişiye 20.000 Lira

1 Kişiye 10.000 Lira

2 Kişiye 10.000 Lira

2 Kişiye 5.000 Lira

cem'an 1389 kişiye
çeşitli para ikramiyeleri

Çekilişlere iştirak için vadesiz 200, vadeli 100 liralık hesap açtırmak kâfidir. Vadeli her 50, vadesiz her 100 liraya bir kur'a numarası.

GARANTİ BANKASI

Paranızın, İşinizin, İstikbalinizin Garantisidir

Hafif ve çok nefis bir pasta!

Seba Melikesi

Kullanılacak malzeme: 125 gr. çikolata, 1 kahve fincanı su, 125 gr. pudra şekeri, 125 gr. SANA, 3 yumurta, 2 çorba kaşığı pirinç unu, 3 çorba kaşığı un, 50 gr. çekilmiş badem, 1 çay kaşığı dolusu beking povder.

Yapılması: SANA bir kap içinde elle ezilir, pudra şekeri konur, karıştırılır. Yumurta sarıları, soyulmuş ve çekilmiş badem, hafif ateşte su ile erimiş rende çikolata ilâve edilir. 2 defa hep beraber elenmiş un, pirinç unu, beking povder de karıştırılır. Sıkı kar halinde vurulmuş yumurta beyazları usulcacık ilâve edilir. Yağlanmış bir kalıbın yarısına kadar doldurulur, orta hararetteki fırında 30 dakika pişirilir. Kalıptan çıkarılır, üzerine pudra şekeri serpilir.

Grafika

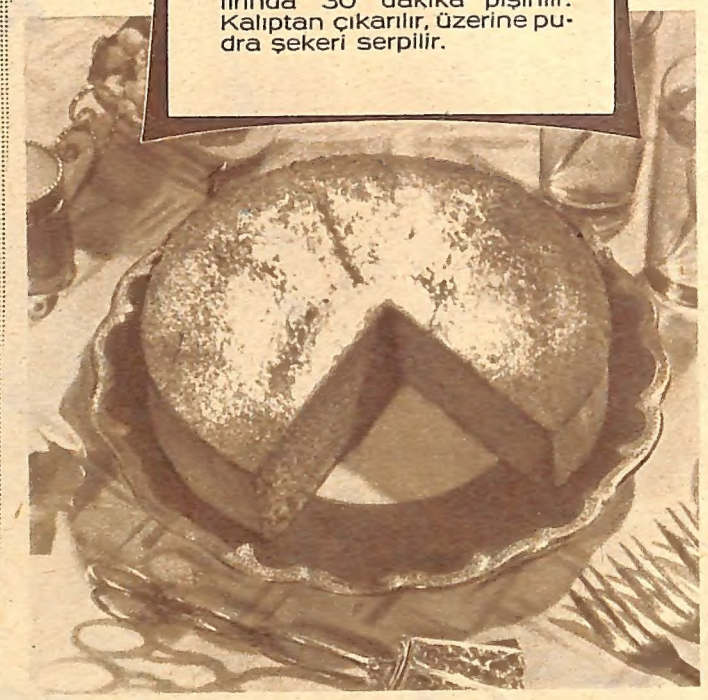

daha sıhhî
ve daha lezzetli
yemekleriniz için!

Hayat

EVE EDEN
(Fotoğraf : B. A. Studios)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No : 149
SAYI : 33 CİLT : II 1959

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA
Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
Oral ORHON
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £
HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

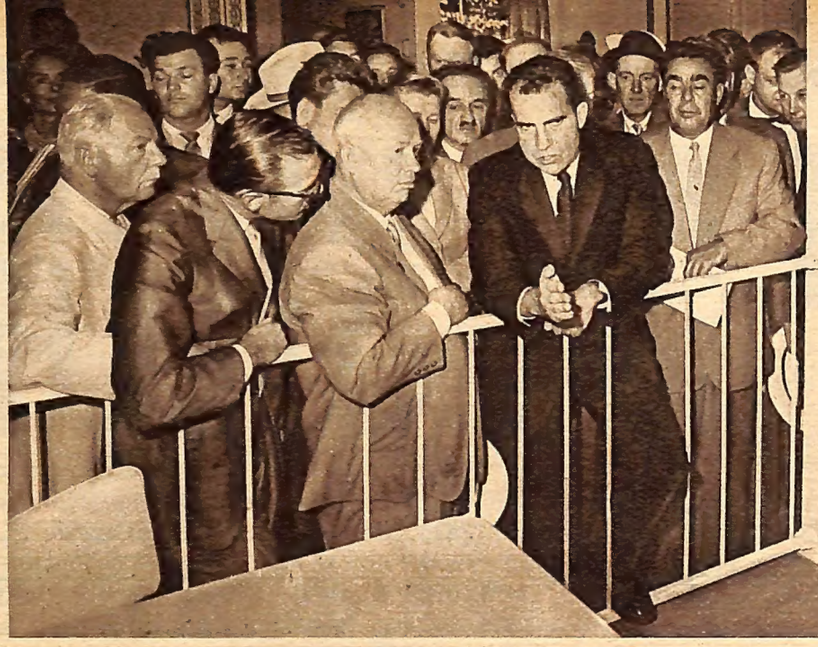

Fırtına burada patladı *Dünya diplomasi geleneklerini altüst eden konuşmaların yapıldığı yer burası idi. Nixon, Sovyetler Birliği Başvekiline: «Dünyanın en tahrip edici kuvveti ile oynuyorsunuz» diyor.*

Eşler *(Soldan itibaren) Bn. Anastas Mikoyan, Bn. Richard Nixon, Bn. Nikita Kruşçev ve Bn. Frol Kozlov, Kruşçev'in Moskova civarındaki yazlık evinde.*

Mutfak Kavgası Tatlıya Bağlandı

23 temmuz perşembe gecesi dünyadaki diplomatik gürültü ve fısıltılar dinmiş, bütün diplomatlar kulaklarını Moskovaya vermişti. Amerika Birleşik Devletleri Cumhurbaşkanı Yardımcısı Richard Milhous Nixon, Sokolniki Parkındaki Amerikan sergisini açmak üzere 35 kişilik resmî bir heyet ve 56 Amerikalı gazeteci ile o gün Moskovaya inmişti. Bu sergi Sovyetlerin Manhattan'da açtıkları sergiye bir nazire olarak açılıyor; Nixon'un ziyareti de, Sovyet sergisini açıp Amerikada bir tur yaptıktan sonra on gün önce Sovyetler Birliğine dönen Sovyet Başvekil Yardımcısı F. Kozlov'un ziyaretini iade maksadı ile yapılıyordu.

Nixon ile Sovyetler Birliği Başvekili Nikita Sergeviç Kruşçev, cuma günü öğleye doğru sergi yerine gelip fotoğraf makineleri ve televizyon kameraları önünde poz verdiler. Serginin mutfak malzemesi teşhir edilen kısmı önünde de, dünya diplomatlarının kulaklarına, Batının alışılagelen diplomatik usullerini kökünden sarsan konuşmalar gelmeğe başladı.

«Dünyanın en tahrip edici kuvveti ile oynuyorsunuz» diyen Nixon'a, Kruşçev parmağını hırsla sallıyarak şöyle cevap veriyordu: «Biz de devleriz. Eğer bizi tehdit etmek istiyorsanız, tehdidinize biz de tehditle mukabele edeceğiz.»

Nixon: «Bizim tehditle işimiz yok.»

Kruşçev: «Kaçamaklı yollardan beni tehdit etmek istediniz. Elimizde, çok kötü sonuçlar verecek kozlarımız var.»

Nixon: «Bizim de var.»

Kruşçev: (Yumuşak bir tonla) «Biz bütün milletlerle, bilhassa Amerika ile sulh istiyoruz.»

O gece serginin resmî açılış töreni vardı. Nixon açış konuşmasında, Amerikan sergisinde teşhir edilecek şeylerin Amerikan hayatını ifade etmediği yolundaki Sovyet propagandasına şu sözlerle cevap veriyordu:

«44 milyon Amerikan ailesinin 31 milyonunun kendi evi vardır. 44 milyon ailenin 56 milyon otomobili, 50 milyon televizyonu vardır. Bu, sınıfsız bir cemiyette herkese refah sağlamak demektir. Hürriyet içinde bir refah. Bizim herkesten istediğimiz, sulh ve sükûn içinde yaşamaktır. Bizim ve bütün dünyanın istediği bu sulh da adaletin, müzakerelerin sağladığı bir sulhtur. Yirminci yüzyılın ikinci yarısı medeniyet tarihinin ya en karanlık, ya da en parlak bir sahifesi olacaktır. Karar bizimdir.»

Açılıştan sonra Kruşçev serginin o gün görmediği kısımlarını görmek üzere Nixon ile dolaşmağa başladı. Tekrar mutfak malzemesi teşhir edilen kısmın önüne geldiler. Burada bütün işlerin birer düğmeye basılarak görülmesine tutulan Kruşçev alaylı bir ifade ile:

«Yemeği insanın ağzına götüren ve boğazından aşağı iten bir makineniz yok mu?» diye sordu.

Nixon: «Bunlar bizim hiçbir zaman kullanmıyacağımız âletlerdir.» cevabını verdi.

Gezintinin sonunda büfeye geldiler. Kruşçev şarap bardağını kaldırarak:

«Yabancı topraklardaki bütün askerî üslerin kaldırılmasına» dedi.

Başkan Eisenhower'in Amerikan heyetinde bulunan kardeşi Milton Eisenhower bu sözlerin tercümesini iyi duymamıştı. Bardağını boşaltmak üzere idi ki birden durumu kavradı. Yudum ağzında kaldı. Nixon gülümsüyordu. Kadehini kaldırmamıştı: «Ben sulh için içiyorum» dedi.

Kadehler kalktı. O sırada Sovyet heyetinden birisi kadehini kaldırarak: «Kruşçev'in yüz yıl yaşaması için» dedi.

Nixon: «Yüz yıl mı? Bu temenniye ben de katılıyorum. Sizinle anlaşamıyoruz ama, sağlığınızı temenni ederiz.»

Kruşçev: «99 yaşıma gelince üsler meselesini konuşmağa devam ederiz.»

Nixon: «Yani 99 yaşınıza kadar iktidarda kalacak mısınız? Serbest seçimler olmıyacak mı?»

150 gazeteci ve fotoğrafçının önünde yapılan bu sergi sohbetlerini daha başka, fakat daha yumuşak konuşmalar, toplantılar takibetti. Nixon halktan sıcak bir kabul görerek Ural ve Sibirya sanayi bölgelerini gezdi. Sulh yolundaki başarılarından, kuvvet ve kudretinden emin, millî bir karakter yaratmağa muvaffak oldu. Sovyet hükümetinin Amerikalı resmî bir şahsiyete ilk defa sağladığı bu propaganda fırsatından geniş ölçüde istifade etti. Soğuk harb başladığından beri Kruşçev ile en uzun zaman beraber kalan devlet adamı hüviyetini kazandı.

Fakat herkes, diplomasi geleneklerini altüst eden «Mutfak Konferansı» nın ne netice vereceğini merak ediyordu. Nixon on bir gün süren Sovyetler Birliği seyahatini tamamlamış ve Polonyaya geçmişti ki, 3 ağustos günü Washington ve Moskovanın aynı zamanda açıkladığı bir haber bütün merakları dağıttı: Sovyetler Birliği Başvekili Nikita Kruşçev eylülde Amerika Birleşik Devletlerini, Eisenhower de sonbaharda Sovyetler Birliğini ziyaret edecekti.

ONASSİS'İN CHRİSTİNA YATINA TÜRKİYEDE

Hayat MEŞHURLAR

Geçen hafta bembeyaz, sülün gibi bir yat İstanbul limanında demirledi. İki gün müddetle yüzlerce irili ufaklı deniz vasıtası, lüks geminin etrafını çepeçevre sardı. Fakat, dillere destan olan ve adı dünya basınında «Seyyar Müze» veya «Yüzen Saray» diye geçen bu yatın içine girmek kimseye nasip olmadı. Yüz binlerce İstanbullu için «Christina» bir kapalı kutu olarak kaldı. İşte Hayat ekibi bu kutuyu açarak sırlarını çözmeye muvaffak oldu. Muharririmiz İbrahim Çamlı, yanında fotoğrafçımız Suavi Sonar olduğu halde yatın boş bulunduğu kısa bir andan istifade ederek içini gezmek ve fotoğraflarla tespit etmek müsaadesini aldı. Aşağıda ve 28, 29. sahifelerimizde değerli okuyucularımıza, bu muhteşem yatın içini salon salon gezdirerek izah edeceğiz ve diğer Hayat fotoğrafçılarının, bu konuda bugüne kadar intişar eden fotoğrafların alındığı şekilde, yatın dışından ve teleobjektifle çekmek suretiyle resimlerini gemi dekoru içinde tespit ettikleri meşhur yolcularını, başka bir muharririmizin kaleminden tanıtarak anlatacağız.

MERAK ETTİĞİNİZ YATIN İÇİ NASIL?

Christina yatını sırf lüks bir deniz vasıtası saymak doğru olmaz. İçini süsliyen milyonluk eşyaya rağmen yüzen bir saray da denemez. Christina her şeyden evvel bir evdir. İster kulübe olsun, ister şato, içinde yaşanan ve çocuk büyütülen bütün «dört duvar» lara has yuva vasıfa tam mânasiyle sahip, tam bir ev... Masaların üzerindeki çiçekler, konsolların kenarlarına serpiştirilmiş aile fotoğrafları, piyano, bir köşede duran tahta atlı araba ve daha bunun gibi sayısız izler, bu yatta seyahat edilmekten ziyade yaşandığını gösteriyor. Meselâ bir konsolun üstünde Onassis'in baldızının fotoğrafı var. Konsolun kıymeti 700.000 liradır. Fakat yerleştiriliş şeklinden mi, yoksa bütün salonun tanziminden midir, fotoğraf konsola hâkim. Bu yatta elli milyon liraya yakın kıymette eşya, mükemmel bir ev zevki içinde yedirilmiş, yedirilmiş âdeta kaybettirilmiştir. Yat dört katlı. Bu dört kat arasındaki başlıca irtibatı, bronz tırabzanlı helezoni bir merdiven yapıyor. Güverte katının büyük bir kısmını, 30 metre uzunluğundaki yemek odalı ön salon kaplıyor. Yüzme kavuzu geminin kıç kısmında. Buradan ikinci büyük bir salona (arka salona), bara ve çocukların salonuna geçiliyor. Havuz başında, salonlarda, her yerde şipşirin beyaz telefonlar var. 85 metre uzunluk ve takriben 20 metre genişliğindeki bu müze içinde, pırıl pırıl üniformalı 49 kişilik personel ve 14 yolcu, bir ev hayatının bütün rahatlığını ve sıcaklığını duyarak sessiz sedasız çalışıyor, yaşıyor.

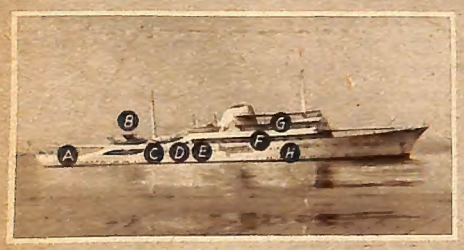

A) Havuz, B) Tayyare, otomobil, kotra v.s. C) Arka salon, D) Amerikan bar, E) Çocukların salonu, F) Yemek salonu ve ön salon, G) Onassis'in çalışma odası, H) kamaralar.

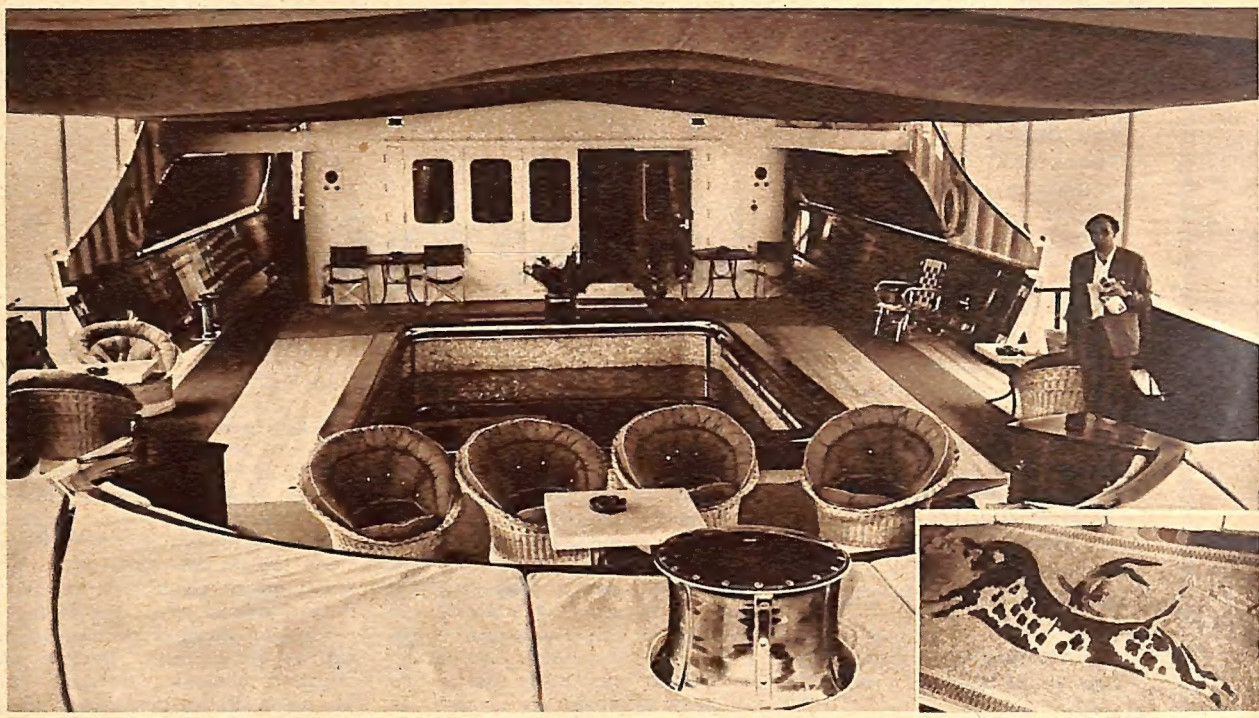

Sihirli havuz

Yatta hayat en çok kıç kısımda geçiyor. Burada içi mozayikle döşeli, fıskıyeli, şahane bir havuz var. Havuzun döşemesi bir düğmeye basıldığı zaman havaya kalkıyor, üzerine bir cam levha geçiyor ve havuz dans pisti halini alıyor. Döşemede, Yunan mitolojisine göre ilâhlar ilâhı Zeus'ün boğa kılığına girerek, ismini bilâhara Avrupa kıtasına veren güzel bakir sevgilisini kaçırışını canlandıran bir resim var. (Fotoğrafta görülen arkadaşımız I. Çamlıdır.)

Balina ağzından bar

Havuzun hemen önünden büyük bir salona, bu salonun bir kapısından da bara girilmektedir. Barın en büyük hususiyeti, tezgâhın dayanılacak yerleri ile, taburelerin ayak basmaya yarıyan kısımlarının balina ağzındaki fanonlardan yapılmış olmasıdır. Barda, üç metre boyunda, duvara resmedilmiş, yağlı boya, resimli bir dünya haritası ve antika bir Çin sandığı var. Dipte görülen kapı çocukların salonuna açılmaktadır.

Röportaj: İbrahim Çamlı — Meryem Abigadol • Fotoğraflar: Suavi Sonar — Ara Güler — İnal Tengizman — Oral Orhon

YALNIZ MECMUAMIZ GİRDİ

YATINDA

Maria Callas

Gerek sesinin güzelliği, gerekse geçen yıl Roma operasında çıkardığı rezalet yüzünden çok tanınan Soprano Callas, Istanbulda bütün şımarıklıklarını ortaya döktü. Durup dururken kocasının ve Onassis'in boynuna sarılarak öpmeğe koyuldu. Bol bol tırnaklarını ve saçını düzeltti. Patrikhanede, daima Patrik Athenagorasın yanında olmağa gayret etti. Maria Callas kadın gazetecilere pek nazik davranmadı. Buna mukabil erkek muhabirlerle tatlı tatlı konuştu ve yakışıklı bir muhabirin koluna girmek suretiyle Ayasofyayı gezdi.

Devamı 28, 29 uncu sahifelerde

Sohbet KÖŞESİ

GENÇLİKTEKİ GEÇİCİ ALÂKALAR

AŞK duyguları insanlarda muayyen yaşlardan sonra belirmiye başlar. Bu ilk belirtiler bazan çok sarsıntılı olur, fakat ekseriya devamlı değildir; ara sıra kopan hafif fırtınalar gibi bir müddet şiddetle eser ve hiçbir iz bırakmadan kaybolur gider. Bülûğ yaşına girdikten sonra ilk yıllarda başınızdan zaman zaman geçen bu türlü kısa fırtınaları yaşınız ilerledikten sonra hatırlamazsınız bile.

Bizim «GÖNÜL POSTASI» na gelen mektuplardan çoğu, dikkat ederseniz, bu kısa fırtınaların heyecanlariyle doludur. Henüz 16, 17, 18 yaşında kız ve erkekler daha mektep sıralarında iken, tam bir sâfiyet içinde âşık olduklarını zannederek, hattâ bunun ömür boyunca sürecek büyük bir aşk olduğu zehabına kapılarak çaresiz kalmış insanlar gibi bize mektuplar yazıyor, dertlerine derman istiyorlar. Meselâ aşağıdaki mektup aldığımız bu türlü mektupların tipik örneklerinden biridir:

«Ben 18 yaşında bir lise talebesiyim. Dört senedir tahsilimi beraber yaptığım bir kız arkadaşım var. Onu çok sevdiğimi yeni anlamıya başladım. Pek yakında babamın memuriyeti başka bir yere nakledilecek. Bunu düşündükçe ne yapacağımı bilemiyorum.

«Aynı zamanda kızın beni sevip sevmediğini de anlıyamadım, dolayısiyle ondan ayrıldıktan sonra kıza asla mektup yazamam. Ne yapayım ah... Ne yapacağımı ve kızın beni sevip sevmediğini nasıl anlıyacağımı bana lûtfen bildiriniz.»

Görüyorsunuz ki mektup son derece sâfiyanedir ve ortada bir gencin kendisini âşık olmuş zannetmesinden, daha doğrusu bir gönül kayması vehminden başka hiçbir mesele yoktur. Bize bu türlü mektuplar yazan pek genç okuyucularımızın hepsine birden cevap vermiş olmak için diyoruz ki bunlar hakiki aşklar değildir; geçici alâkalar, geçici heyecanlardır. Bunlara bilhassa mektep sıralarında iken gerektiğinden fazla ehemmiyet verilirse, ahbaplıklara dostluğun, arkadaşlığın hudutları dışında bir mâna yüklenir de telâşa düşülürse istikbal tehlikeye girebilir.

Netekim bu yüzden derslerine çalışamadıklarını, tahsili terketmek istediklerini bize yazanlar vardır. Halbuki bu, meşhur tâbiriyle «Kendi kendine gelin güvey olmak», «Vakitsiz ötmeye kalkmak» tan başka bir şey değildir.

Bizce hayatta bir genç için en mühim şey önce kendini yetiştirmesidir. Ancak iyi yetişmiş bir insan mesut bir yuva kurabilir; sevdiği kadını mesut edebilir. Ama hayata atılmıya henüz hazırlanmadan bir ailenin yükünü omuzlarına almıya kalkan insan kendini toparlıyamıyacağı için sevdiğini de kendisiyle beraber perişan edecektir. Bunu genç erkekler kadar genç kızlar da takdir etmeli, tahsilini yapmakta olan bir delikanlı, henüz mektep sıralarında iken ve henüz babasının ekmeğini yerken maceralara atılmıya kalkarsa onun istikbalini tehlikede görerek dikkatli davranmalı, onlara yardım etmelidirler.

ŞEVKET RADO

EVA BARTOK FIRTINALI HAYATINI ANLATIYOR:

Yasasın Hay

Geçenlerde Londranın lüks Dorchester Otelinde, 580 davetliden yüze yakınının gazeteci olduğu muhteşem bir ziyafette EVA BARTOK, kitabının neşrini ilân etti. Hâdise sinema ve neşir âleminde bir bomba tesiri yarattı. Fakat kitabın muhteviyatı öğrenilince etraftaki dedikodu hâd safhasına geldi. Eva Bartok bu kitabında dört izdivacının, gayrımeşru çocuğunun ve bir Endonezyalı fakirle esrarengiz münasebetlerinin içyüzünü hiç çekinmeden anlatıyordu.

YAZAN: EVA BARTOK — ÇEVİREN: ADNAN SADRİ 1

DUYULMAMIŞ bir haber bütün gazetelerde bomba gibi patlamıştı! Herkes heyecan içindeydi! Biribirlerine hayretle soruyorlardı:

— Duydunuz mu? Eva Bartok bir çocuk dünyaya getirmiş!

— Okudunuz mu? Eva Bartok'un bir çocuğu olmuş!

— Hangi Eva Bartok?

— Hangisi olacak! Film artisti Bartok!

— İyi ya!... Bir film artistinin çocuğu olmaz mı!...

— Olur ama, o evli değildi!

— Nasıl değildi! Ben evlenmişti biliyorum.

— Sonradan ayrılmıştı.

— Ne zaman?

— Çoktan!

— Peki, çocuk ne vakit olmuş?

— Bir ay evvel!

— O zamandan beri kimse duymamış mı?!

— Duymamış ya!

— Bu imkânsız doğrusu! Bir kadın hâmile olsun da kimse duymasın! Hem de Eva Bartok gibi bir film yıldızı!

— Yâ!... Doğrusu ben de şaştım bu işe!

— Peki, çocuğu nerede doğurmuş?

— Londrada.

— Koskoca bir şehirde doğurmuş da duyulmamış! Belki gizli doğum yapmıştır.

— Ne münasebet! West End'de bir doğumevinde doğurmuş!

— Ama bu inanılacak şey değil doğrusu!... Şimdi kendisi neredeymiş?

— Gazeteler Münih'te olduğunu yazıyor. Orada bir film çeviriyormuş.

— Film mi çeviriyormuş? Bu da şaşılacak bir havadis! Doğum yaptıktan bir ay sonra hemen film çevirmiye başlamış öyle mi?!

— Ya!... Hem de birkaç gün evvel hastaymış. Yataktan güç kalkmış!...

— Bu kadarına da inanılmaz şekerim! Gazeteler satışlarını arttırmak için ne yalanlar uyduracaklarını şaşırmışlar! Belki de ortalıkta dolaşan bu haberlerin hiçbiri doğru değildir!

— Evet, belki hiçbiri doğru değildir! Bunları okuyup da inanmamalı!...

■

Lâkin bu havadis tamamiyle doğruydu! Şayanı hayret derecede doğruydu. Yalnız, teferruatta değişiklik vardı. Hakikat, gazetelerde intişar eden hikâyeden daha başka türlüydü.

Gazeteler bu havadisi nereden elde etmişlerdi?... Bazılarına göre, doğumevindeki bir hemşire gizlice arkadaşına söylemiş, o da bir başka arkadaşına fısıldamış, derken bir üçüncü ahbabın kulağına gitmiş, böylece haber bütün dünyaya yayılmıştı...

Şayet böyle olduysa niçin bir ay gecikmişti? Bu kadar mühim bir havadisin kulaktan kulağa yayılması bir ay sürebilir miydi?... Bu suale kimse mâkul bir cevap bulamıyordu.

Havadis etrafa yayılır yayılmaz, gazete yazı işleri müdürlerini bir telâştır almış, hepsi muhabirlerini karşılarına çağırıp haşlamıya başlamışlardı:

— Size ne diye para veriyoruz?!... Sandalyenizde oturup uyuklamanız için mi?!... Koskoca bir film artisti Londranın göbeğinde çocuk dünyaya getiriyor da haberiniz olmuyor... Bu, aklın alamıyacağı bir şey! Eva Bartok'u bulun!... Ölü veya diri, onu bulacaksınız ve hâdisenin aslını öğreneceksiniz!...

Böylece gazete muhabirleri bir koşu, dört bir tarafa dağılmışlardı. Önce Londrayı taramıya başladılar. Bütün nüfus dairelerini dolaştılar. Eva'nın çocuğunun nüfus kaydını buldular. Kaydın yanında Bartok'un ev adresi de vardı! Bir nefeste bu adrese koştular. Ne yazık ki, Eva orada yoktu! Peki, nerede idi?... Heyecanla bunu sordular. Lâkin sorduklarını kimseler Eva'nın dostlarıydı. Nerede olduğunu da bir türlü söylemiyorlardı!

Derken muhabirlerden biri, «Kingston» ismini hatırladı. Eva, hafta sonlarında oraya gider, cumartesi ve pazarını oradaki ahbaplarıyla geçirirdi. Hemen telefon rehberini açtılar. Kingston kelimesine baktılar. Şaşılacak şey... Burası bir enstitü idi. Tarih, Felsefe ve İlim Enstitüsü! Muhabirler duraladılar. Yanlış mı hatırlamışlardı? Bartok'un orada ne işi olabilirdi?... Eva hafta sonların-

da eğlenmek için böyle bir yere gider miydi?!... Lâkin buradan başka da bir isim hatırlamıyorlardı. Bu en son ümitti. Gazetecilerden bu ismi ilk hatırlıyan, tabiî oraya ilk giden oldu.

Uzun bir yolculuktan sonra Kingston'a vardı. Bir de baktı, bahçe kapısı ardına kadar açık! Heyecanla içeri girdi. Çiçekler arasındaki dar yoldan ilerledi. Koskoca bir köşkün önüne geldi. Bunun da kapısı arkasına kadar açık değil mi!... Oradan da içeri daldı. Bir kalabalıkla karşılaştı: Kadınlar, erkekler, çocuklar, gençler, ihtiyarlar, kediler, köpekler... Bunların arasına karıştı. Kimse

onunla alâkadar bile olmuyordu. Sağa baktı, sola baktı. Eva'yı hiçbir yerde göremedi. Kendisini herkesin içinde pek yabancı hissediyordu ama kimsenin ondan şüphelendiği yoktu. Yanına gelip kim olduğunu, kimi aradığını da soran bulunmuyordu!...

Kapıya doğru baktı. Bir genç adam içeri girmek üzereydi. Onun yanına yaklaştı:

— Affedersiniz Mister... dedi. Eva Bartok'un burada olduğunu haber aldım da...

Genç adam büyük bir sevinçle gülümsedi:

— Ya, sahi mi söylüyorsunuz?... Mükemmel öyleyse... Teşekkür ederim...

Sonra acele adımlarla uzaklaşıp bir kapının arkasında kayboldu. Gazete muhabiri adamın peşini bırakmadı. O da kapıdan geçti. Bir koridora çıktı. Koridorda peş peşe yürüdüler. Bir büyük hole çıktılar. Burada da bir sürü insan vardı. Muhabir, bunların arasında adamı gözden kaybetti! Bu sırada yandan bir kapı açıldı. İçerisinin büro olduğu görüldü. Muhabir, buraya girmiye karar verdi. Yavaşça içeri süzüldü. Karşıdaki masada bir kadın oturuyordu. Önünde daktilo, harıl harıl bir şeyler yazıyordu. Onun yanına yaklaştı. Dosdoğru konuşmaya niyet etmişti.

— Sizi rahatsız ettim efendim, özür dilerim... dedi. Ben gazeteciyim...

Kadın, daktilo makinesinden başını kaldırdı. Genç muhabirin yüzüne tatlı tatlı baktı. Parlak mavi gözleri vardı. Gülümsiyerek dudaklarını araladı.

— Peki!... dedi. Bir dakika müsaade...

Genç muhabir, kulaklarına güç inanıyordu. Bu iş bu kadar kolay mı olacaktı!...

Daktilo kadın yerinden kalktı. Uzaktaki masanın üzerinde duran bir telefonu açtı:

— Sizi bir gazeteci görmek istiyor... Evet... Peki...

Âhizeyi yerine bıraktı. Gülümsiyerek muhabire döndü:

— Bir dakika daha bekler misiniz?...

Sonra odadan çıktı. Muhabir

heyecanla bekledi. Belki de şimdi Eva Bartok odaya girivericekti! Birkaç dakika geçmeden oda kapısı açıldı. Gazetecinin yüreği ağzına geldi. Gözlerini kırpıştırarak baktı. Hayır. Gelen Bartok değildi. Yine aynı kadındı. Elinde bir kitap vardı.

Kadın, muhabire yaklaşarak:

— Mister Bennett sizden çok özür diliyor... dedi. Fakat pek meşgul bulunduğu için mülâkat yapamıyacak. Onun yerine size bu kitabı gönderdi. Bunu okuyacak olursanız zaten görüşmenize lüzum kalmıyacak zannederim. Çünkü bütün öğrenmek istediğinizi bunun içinde bulabileceksiniz.

Kadın, kitabı genç muhabire uzattı. Çocuk, şaşkınlık içersinde onu aldı. Üzerinde şu ismi okudu: «Gökyüzünün Esrarı». Nefesi kesilir gibi oldu. Kalbi az kaldı duracaktı. Birkaç kelime kekelemiye çalıştı.

— Mister Bennett'e çok teşekkürler... Fakat ben... Fakat ben asıl Miss Bartok'u görmiye gelmiştim...

Bu sefer de daktilo kadın şaşaladı:

— Miss Bartok'u mu?... Maalesef o burada değil! Nerede olduğunu da bilmiyoruz...

Muhabir atıldı:

— Fakat burada idi, değil mi?.. Şimdi nereye gitti?...

Kadın tekrar masasının başına oturdu:

— Maalesef bilmiyoruz! Size yardım edemiyeceğiz!

Genç gazeteci, şaşkın bir halde daktilo kadının yüzüne baktı, kaldı. Kadın derhal ciddileşerek makinesinin başına oturmuş, önündeki yazıyı yazmıya koyulmuştu. Muhabir, bu kadından bir tek kelime öğrenemiyeceğini anladı. İşe yaramaz kitap elinde, müteredditadımlarla odadan çıktı. Holü, koridoru geçti. Kapıya vardı. Bahçeden neşeli çocuk kahkahaları yükseliyordu. Kapıdan çıktı. Çiçekler arasında yürüdü. Çocuklar biribirleriyle yüksek sesle konuşuyorlardı. Kulak kabarttı. Bir küçük kız yanındaki arkadaşına şöyle diyordu:

— Ben Eva'yı gözlerimle gördüm! Burada oturuyordu. Yanına gidip konuştum!

— Sana ne dedi?

— Yüzümü okşadı!

— Ben de onu her gün görüyordum. Mektuplarını getiriyordum!

Bir oğlan söze karıştı:

— Ama Eva hastaydı! Sonra Pak Subuh, Endonezyadan geldi. Allah'la konuştu. Allah da Eva'yı iyi etti. Ona bir çocuk verdi!

Kızın biri atıldı:

— Peki, Eva'nın kendisi niçin Allahla konuşmadı da Pak Subuh konuştu?...

— Sen ne anlarsın! O konuşmasını bilmiyordu da ondan. Hem kızlarla böyle şeyler konuşulur mu! Kabahat bende!...

Oğlan bu sözlerden sonra bahçenin öbür ucuna koştu. Bizim genç muhabir de çantasını koluna sıkıştırıp doğruca soluğu gazetesinde aldı!

■

İşte bu hikâye böyle başlamıştı. Aradan bir saat geçmeden «Kingston Enstitüsü», gazetecilerin istilâsına uğradı. Nereden çıktıkları belli olmıyan bir sürü muhabir, bir anda binaya doldu ve her tarafa yayıldı! Önlerine çıkan her memuru sual yağmuruna tutmıya başladılar.

Mister Bennett şaşkınlık içinde idi. Dilinin döndüğü kadar bir şeyden haberdar olmadığını söylüyorduysa da kimseye dinletemiyordu. Gazeteciler, her ne bahasına olursa olsun bu esrarı çözmek, Eva Bartok'u muhakkak surette bulmak istiyorlardı!

Nihayet, yakınlardaki koruluğun içinde şirin bir villâ keşfettiler! Derhal oraya doğru yürüyüşe geçtiler. Tıpkı bir fedai bölüğü gibi kimseye görünmeden, hiçbir hışırtı çıkarmadan köşkü muhasara altına aldılar!

İçlerinden biri kapıya yaklaşarak zile dokundu. Kapıyı kısa boylu, siyah saçlı bir kadın açtı. Karşısındaki yabancının yüzüne baktı.

O sırada birkaç muhabir daha dayanamayıp saklandıkları yerden fırlamıştı.

— Eva Bartok!... diye hep bir ağızdan bağırdılar.

Diğer gazeteciler de ağaçların arasından çıkıverdiler... Köşkün kapısında dehşetli bir kalabalık birikti. Nefes almadan bağırmıya başladılar:

— Eva Bartok! Eva Bartok!... Onu görmek istiyoruz! Bebeği istiyoruz!...

(Devamı gelecek sayıda)

Eva Bartok, İngilterenin en tanınmış lordlarından, gayrımeşru çocuğunun babası olduğu söylenen Milford Haven Markisi ile bir arada görülmektedir.

ŞAHESER ROMANLAR *dan almayı unutmuşum!*

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ

Bu seriden en son bir dev roman daha

Çıktı

TOLSTOY'un meşhur romanı

Çeviren : S. TİRYAKİOĞLU

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beş renk ceket kaplıdır.

Bu kitapları bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİnden de getirtebilirsiniz. ÜCRETSİZ kataloğumuzu isteyiniz!

GÜVEN YAYINEVİ

Cağaloğlu yokuşu, Narlıbahçe S. No: 11 İSTANBUL

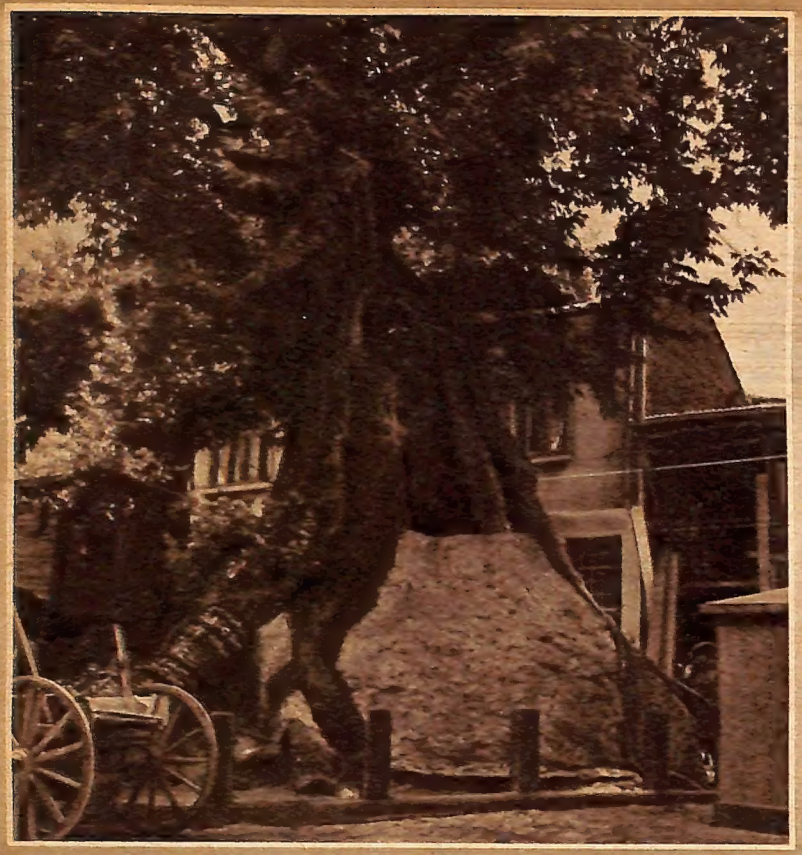

Kartaldaki çınar Kartal, Ankara Caddesi, Çınar Sokağındadır. Gövdesindeki oyuk, bakkal ve nalbant dükkânları, kahvehane, meyhane, gecekondu olarak kullanıldıktan sonra ağızları çimento ile örülerek ağacın, Büyükdere çınarı gibi bir ihmal alevi ile yok olması önlenmiş. En aşağı 500 yaşında olduğu tahmin ediliyor. Çınar, baobap ve sekoya dünyanın en uzun ömürlü ağaçlarıdır. 5000 yaşında baobap, 4000 yaşında sekoya ağaçları vardır. Dünyanın en yaşlı çınarı olan Büyükdere çınarı da bunlardan biri idi.

Eyüpteki çınar Eyüp Camiinin dış avlusundadır. Yaşı 500 den fazladır. Gövdenin üst kısmında bir güvercinlik asılıdır. Oyuk gövdesi ise yıllar var ki göç edemiyecek durumda olan hasta, sakat, yaşlı leyleklere barınak vazifesi görmekte, leyleklerin arasına bazan yanda görüldüğü gibi aynı durumda olan karabataklar da karışmaktadır. Barınağın üstündeki levhada şunlar yazılıdır: «Leylekler mısır yemez. Balık, et, küçük işkembe parçaları yer.»

Birer İmparatorluk Kadar Yaşlı...

Çengelköy çınarı Çengelköyün hamallar iskelesinde, Hamdullah Paşa Camii önündedir. En aşağı altı yüz senelik olduğu tahmin edilmektedir. Yere muvazi olarak kıyıya uzanan 30 - 35 metre boyundaki bir dalı birçok yerinden desteklerle tutturulmuştur. Bu dalı ile fevkalâde bir özellik arzeden çınar, görülmeğe değer bir tabiat anıtıdır. Dalları yine böyle desteklerle tutturulmuş başka bir çınar Yakacıktaki çınardır. Yakacık çınarının da 500 yaşında olduğu sanılıyor.

Fakat bakımsız kalırlarsa göçmüş imparatorluklar gibi ölüme mahkûm olacaklar. İstanbul Belediyesinde yeni teşkil edilen bir büro bu ağaç imparatorlukların bakımı ve korunması işini ele alacak.

Büyüklük, yaşlılık ve bir anıya bağlılık bakımından bazı ağaçların dünyaca ünleri vardır. Birer tabiat anıtı vasfını haiz olan bu ağaçlar tarih anıtları kadar, bazan onlardan da üstün değer taşır. İstanbul çeşitli yönlerden değer taşıyan böyle ağaçlarla doludur. Fakat bunların bir kısmı gereği gibi korunmadığı için mahvolmuştur. Meselâ dünyanın en büyük ve en yaşlı çınarı diye ün salmış olan Büyükdere çınarı bunlardan biridir.

Kireçburnu ile Büyükdere arasında, şimdi meyva fidanlığı olan bölgede yetişen bu çınar 4000 yaşından fazla idi. Boyu 60 metre, toprağa yakın hizasındaki çevresi 43 metre idi. Birinci Haçlı Seferi komutanlarından Godefroy de Bouillon 1096 yılında ordularını İstanbulda topladığı zaman karargâhını bu ağacın altında kurmuştu. İkinci Sultan Mahmut bu çınarın altında yeniçerilere tokmak oyunu oynotır, güzel sesli kimselere ezan okuturdu. Son zamanlarda, ağacın oyuk olan gövdesine bir kahvehane yapılmıştı. 35 - 40 yıl önce kahvehanede çıkan yangınla bu koca çınar da kül oldu.

Topkapı Sarayının birinci avlusunda, Gülhane Parkına inen yolun kenarındaki Fatih zamanından kalma Yeniçeriler Çınarı; Ayasofya ile Sultanahmet arasında, şimdi park olan sahadaki birçok kanlı vakalara sahne olan Vakvak Çınarı bugün artık yoktur. Fakat bu sütunlarda gördüğünüz ağaçlarla, meselâ Nakşidil Türbesi önündeki sakız ağacı, Beyazıt Camii yanındaki atkestanesi, Gülhane Parkı karşısındaki çınar, Yakacıktaki çınar gibi daha birçok ağaçlar hâlâ yaşamakta olan tabiat anıtlarıdır.

İstanbul Belediyesi Imar Müdürlüğü bir Zirai Plânlama Bürosu teşkil ederek şehir havalisinin zirai bünyesinin tanınması için istişari araştırmalarda bulunmağa başlamıştır. Büronun komisyonlarından biri de Tabiat Anıtlarını Tesbit ve Tescil Komisyonudur. Bu komisyon, şehirdeki tabiat anıtı vasfını haiz ağaçları tesbit ederek bunların bakımı ve korunması ile meşgul olacaktır.

Zincirli selvi Kocamustafapaşa Camii ile Sünbülefendi Türbesi avlusundadır. Bizanslılar zamanından kalmıştır. 1300 yaşında olduğu sanılmaktadır. Kuruduğu için desteklerle tutturulmuştur. Altında şehitlik bulunduğuna dair bir efsane vardır. İkinci Mahmut, Kerbelâ şehidi Hazreti Hüseyinin iki kızının Bizanslılar tarafından bu servinin dibinde boğazlandıklarını keşfettirmiş ve 1813 yılında servinin güney tarafına tunç şebekeli bir açık türbe yaptırmıştı. Şebekeyi yukarıdan saran levhalara hattat Yesarizade Mustafa İzzettin birer beyit yazarak iddiayı şiir dili ile tekrar etmiştir. Ağaca vaktiyle dalları tutmak için bir zincir asılmıştı. Halk, zincirin ucu yere değince, kıyamet kopacağına inanır, korkudan ağaca elini sürmezdi. İkinci bir inanç da, borçlu olanlar zincirin altına getirildiği zaman zincirin ona değeceği idi. Birçok kimse borçlusunu yakalayıp mahkemeye gider gibi selvinin altına getirir, şehitlerin önünde zincirin hüküm vermesini bekler, böylece dâva da bu garip mahkemede görülürdü. Selvi artık bu ağırlığı da taşıyamıyacak hale gelince, 20 - 25 yıl önce zincir sökülerek Belediye Müzesine götürüldü.

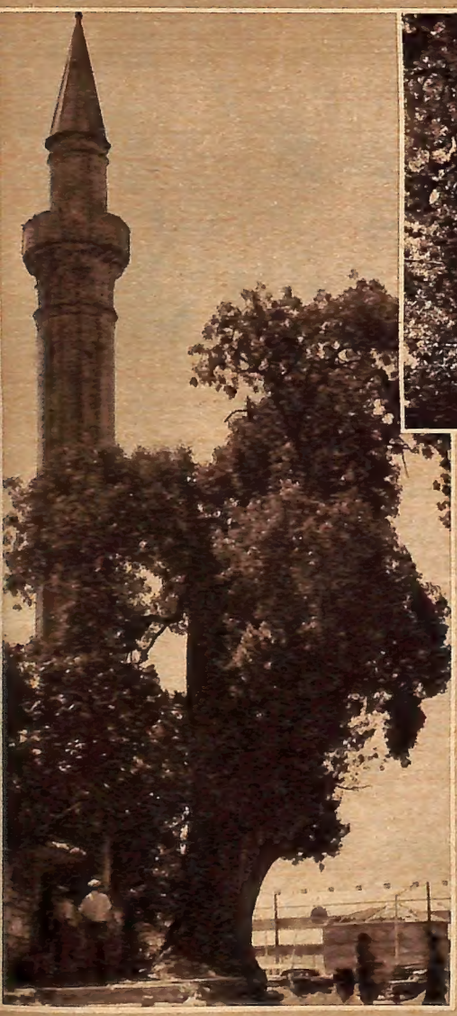

Tabiat harikası

Millet Caddesinden Topkapıya sapan yolun sağında, eski Pazartekke durağında, Fatihin kürkçübaşısı Ahmet Şemsettin Camii önündeki ağaç. En az 500 yaşında. Aslında selvi imiş. Selviden şimdi kala kala kuru bir gövde kalmış. Kuşların taşıdığı bir defne ile bir sakız tohumu yıllarca önce, selvinin çürümeğe yüz tutmuş çatallarında filizlenmiş. Sakız ve defnenin kökleri, şelvinin kökleri ile kaynaşmış. Sonraları selvi kuruduğu halde öbür kökler yaşıyarak bu harikayı meydana getirmiş. Yanda ağacın umumi manzarası, yukarıda da kurumuş selvi bedeni içinde gelişen sakızın gövdesi görülüyor.

ESAT PAŞANIN
ÇANAKKALE
HÂTIRALARI

DÜŞMAN HAVADAN BE

29 **MAYIS cumartesi:** Dün 2, 5, 16 ve 19 uncu Tümen kumandanlarına tamim ettiğim 16 No. lu kolordu emri şudur:

1) Düşmanın rahatça tahkimat yapmasına meydan vermemek,

2) Geceleri, ileriye keşif kolları sürülerek düşmanı rahatsız etmek ve şaşırtmak,

3) Siperlere mevziî taarruzlar yapmak,

4) Beyhude yere bir merminin bile sarfı büyük bir cürüm olduğundan, gayesiz ve hedefsiz ateş açmayı önlemek,

5) Makineli tüfekleri, mahfuz olarak yerleştirmek,

6) Ateş mevzilerimizi makas ve yan ateşi açacak şekilde tanzim etmek.

Bu talimata tümenlerin vazife taksimi, biribirleriyle olan münasebetleri de eklenmiş; ayrıca düşmanın yeni çıkartmalarını önleyici tedbirlere de baş vurulmuştur.

Bugün 8.20 E de Kuzey Grupunda pek çok mitralyöz ateşi yapıldı. Piyade ve topçu ateşi, akşama doğru, hafif surette tekerrür ediyor. Biri sabah, ikisi öğle üstü, biri de akşama doğru olmak üzere dört düşman uçağı, göklerimize gelerek bomba ve beyanname attılar. Hiç kimsenin ehemmiyet vermediği bu beyannameler toplattırılarak yakıldı.

7.00 S de Eltutan Baba Tekkesi civarında buluşmak üzere Liman von Sanders Paşadan aldığım telefon üzerine orayа gittim, kendileri de geldi. Almanya İmparatoru tarafından verilmiş olan Demir Haç nişanının kurdelâsını göğsüme taktı ve gitti. Ben de yerime döndüm.

Gece düşman, ara vermeksizin ateş etti. Kemalyerindeki karargâhıma isabet eden mermilerden, bir amele eri şehit oldu, takım kumandanı Hüseyin Çavuş da yaralandı.

30 mayıs pazar: 5 inci Ordu kumandanının emriyle Gelibolu havalisi ve kuzeydeki kıtalara «Saros Grupu», Çanakkaledekilere de «Asya Grupu» adı verildi. Saros Grupunun kumandanı, 16 ncı Kolordu Kumandanı Miralay Fevzi Bey, Asya Grupunun Kumandanı da 1 inci Kolordu Kumandanı Mehmet Ali Paşadır. «Despot» limanının müdafaası, Saros Grupu kumandanına tevdi edilmiştir.

Geceleyin sessiz sadasız karaya çıkmış ve sağ cenahımızın karşısında, Sazlıdere'nin kuzeyinde, Uzunsırt'ı, Balıktepe'yi zaptetmiş bulunan düşmana, 33 üncü ve 45 inci alaylardan ayrılan birer piyade taburu ile iki bataryadan teşekkül eden müfrezeye taarruz emri verildi. Müfreze, düşmanla muharebeye başladı. Bu sırada bütün cephe boyunca ateş şiddetlendi ve 2,45 S ten sonra biraz hafifledi. 27 nci Alay düşmanı epey hırpaladı ve mühim telefata uğrattı.

Karargâhımın yanıbaşında cebel bataryasının bir topuna şarapnel isabet ederek bir mülâzımla bir çavuş yaralandı. Başka bir mermi de sahra bataryasının dürbününü parçaladı. Sayısız piyade kurşunu, vızıldıyarak karargâhımın üstünden geçmektedir.

Sazlıderenin kuzeyindeki düşmana karşı sabahleyin yapılan taarruz, gece Tanrının yardımı ile iyi netice vererek son buldu: Uzunsırt alındı ve düşman, denize kadar püskürtüldü. Yalnız Mahmuztepeyi almıya muvaffak olamadık.

3/45 taburu, Anafartalar Bölgesi kumandanının emrine verildi. Bu tabur, Uzunsırt ile Pilâvtepe, Şahinsırtı ve Yaylatepede birer dayanak noktası vücuda getirerek, düşmanın bu cihetten genişlemesini önlemek vazifesini aldı. 14 üncü Alay, kolordu ihtiyatı olarak Kocaderenin batısına çekilmiştir.

Bu gece düşmanın bir fedai müfrezesi, siperlerimize kadar sokulmuş ise de süngülenerek hepsi itlâf edilmiştir.

31 mayıs pazartesi: Bugün hafif top ve tüfek ateşi teati edildi.

1 haziran salı: Tanyeri ağarırken, düşmanın, siperlerimize en yakın siperlerinde bize doğru tahminen 45 derece meylinde ve aşağı yukarı 1/2 metre yükseklikte, tel kafesli ve demir çerçeveli bir tel ağının kurulmuş olduğunu gördük ve anladık ki bu ağ, el bombalarımızın müthiş tesirlerinden korunmak için gerilmiştir. El bombaları, ağa çarpınca geri sıçrıyorlardı ve bundan biz ara sıra zarar görüyorduk. Dakika geçirmeden Levazımat Umum Reisi İsmail Hakkı Paşaya şifreli bir telgrafla durumu anlattım ve tezelden, buna benzer çerçeveli ağların yetiştirilmesini rica ettim. Bunun ehemmiyetini hemen kavrıyan Paşa, dört gün içinde bana elli çerçeve gönderdi. Biz de geceleyin bunları sıraladık. Ne yazık ki çerçevelerimiz, keresteden yapılmış oldukları için İngilizlerin atmış oldukları yağlı paçavralarla yandı ve biz, bundan pek istifade edemedik.

5.35 E. te düşman top ateşine başladı ve 60 kadar mermi attı, bir zarar olmadı. Düşman da, biz de siperlerimizi kuvvetlendirmek, tahkimat ve yaklaşma hatları kazmakla meşgul olduk.

İkindiye doğru bir uçak, Akbaş'a birkaç mermi attıktan sonra döndü. Uçaklara karşı kullanılacak toplarımız bulunmadığından sahra toplarının kuyruklarını yere gömmek sureti ile büyük irtifa vermek zorunda kalmıştık. Fakat mesafenin tamamiyle takdir edilememesi, topları sağa, sola, geriye çevirmekteki güçlük ve ağır hareketten dolayı uçaklara karşı tesirleri hemen hemen yok gibiydi.

2 haziran çarşamba: 6.30 E. da bir uçak birçok bomba attı. Ateş sabahtan akşama kadar sürdü. Akşama doğru düşman topçusu, topçumuza şiddetli ateş açarken bir uçak da bomba attı. Fakat bir zarar yapamadılar.

9.30 E. da silâhhaneyi gözden geçirdim. Silâhlarımızın tamiri hususunda büyük bir faaliyet gösteriliyordu.

Ordu karargâhına giderek erkânı harbiye reisini gördüm; cephane, bilhassa el bombası noksanlarımızın ikmal edilmesini rica ettim ve Kemalyeri'ndeki karargâhımın üç yüz metre kadar güneyinde yaptırılmakta olan yeni karargâhımı gözden geçirdim.

Bugün yaymış olduğum kolordu emrinde:

1) Düşman donanmasının öteye beriye dağılmış olduğunu ve karşımızda yalnız torpidoların dolaştığını,

2) Arıburnu cephesinin, Merkeztepenin güneyinde bulunan köydeki dereden itibaren iki kısma ayrıldığını ve kuzey kısma 19 uncu, güney kısma da 16 ncı tümenlerin memur edildiklerini,

3) Sağ cenahtan itibaren Büyük

ÇELİK SİPER ARKASINDA! — İngiliz hatlarında ele geçen çift katlı çelik düşman siperi... Üzerindeki mermi delikleri, her şeye rağmen Mehmetçiğin attığı kurşunla, çelik arkasında bile düşmanı vurduğunu gösteriyor...

GÖZETLEME YERİNDE — Siper içinden gözetleme yapan takım çavuşunun tuttuğu alet, İngilizlerden elde edilerek yaptırılmış bir tarassut aletidir. Bu sayede, gözetleme esnasında vurulmaların önü kısmen alınmış oldu.

AYNI GÜN İÇİN HAMİLTON NE DİYORDU?

4 haziran 1915: ... Bu ateş öğleye kadar sürdü. Öğle üzeri bizimkiler tekrar siperlerinden fırladılar. Bir saat geçmeden sol cenahta, Türklerin ilk hatlarındaki siperlere tamamen girdiler. Sağ cenahta Fransızlar da büyük bir gayretle ileri atıldılar. Önlerine çıkan Türk mevzilerini olduğu gibi işgal ettiler. Merkezde, Manchester Tugayı ise, iki Türk hattını birden zaptetmiye muvaffak oldu! Alçıtepenin alt yamaçları gözlerimizin önünde boydan boya uzanmaktaydı. Birkaç dakika sonra hedefimize varmış olacaktık!... Heyecandan yerimizde duramıyorduk!...

Fakat ne yazık ki, yanılmışız!... Bir an içinde her şey birdenbire değişivердi. Zaptetmiş olduğumuz siperleri Türk topçusu amansız bir şekilde dövmeye başladı. Bu bombardıman o kadar dehşetliydi ki, çok geçmeden evvelâ Fransızlar işgal ettikleri siperlerden dışarı fırladılar. Geriye doğru koşmıya başladılar. Onların arkasından Bahriye Tümeni çözüldü. Taarruzları esnasında verdikleri zayiattan daha fazla zayiat vererek geri çekildiler! En sonra, sıra Manchester birliğine geldi. Bu sırada topçu ateşi durmuş, Türk piyadesinin mukabil hücumu başlamıştı. Bizimkiler, savaşı tamamen kaybetmek üzere bulunuyorlardı. Her şeyi gözlerimle olduğu gibi görüyordum! Yardım etmek lâzımdı. Fakat nasıl yardım edebilirdim? Elimde hiçbir imkân yoktu. Türklerin mukabil hücumunu yine mukabil hücumlarla tardetmek mümkün olabilirdi. Gouraud'ya, derhal Fransız kuvvetlerini tekrar taarruza geçirmesini söyledim. Bunu yapabilirse Bahriye Tümeninin kendini toplıyabileceğini ve mevzilerini yeniden zaptedebileceğini izah ettim. Gouraud bu sözlerime cevaben kıtalarını ancak saat 15 te tekrar taarruza kaldırabileceğini bildirdi.

Saat 15 oldu. Taarruz başlamadı! O zaman Gouraud, saat 16 da hücum edeceğini söyledi. Öldürücü, insanı kahredici bir bekleme...

16 oldu. Yine ses seda yok!... Bu sefer, Fransız komutanı doğruyu söyledi. Artık başka taarruz yapamıyacağını kati bir lisanla ifade etti.

YANNAME ATIYOR

Anafartadan, Azmak mansabına kadar sahil kısmının gözetleme ve gizleme vazifesinin 19 uncu Tümene verildiğini,

4) 19 uncu Tümenin yarın gece, gece yarısına kadar 5 inci Tümen cephesini teslim alacağını ve değiştirilmenin düşmana sezdirilmeden yapılacağını,

5) 5 inci Tümenin, mıntakasını teslimden sonra Kocadere kuzeyinde ve Kocaçimen Dağının doğu yamaçlarında Matikdere vâdisine nakledilerek kendisini düzene koyduktan sonra hazırlıklı olmasını bildirdim ve Anafartalar bölgesinin yeni hududu hakkında da bilgi verdim.

3 haziran perşembe: Sabahtan beri hafif tüfek muharebesi ve bomba atışı yapılmaktadır. 9.00 E. da 5 inci ve 19 uncu tümenlere giderek askerlerimizi, topçularımızı ve tümen karargâhlarını gözden geçirdim.

Düşman, geceleyin, projektörlerle aydınlatarak Kabatepe civarına 83 mermi attı ve 47, 57, 26, 64 ve 48 inci alayların cephelerine el bombalariyle hücum ederek yalnız 31 ve 32 No. lu siperlerimizi zaptetti. Öbür siperler, kendilerini kahramanca müdafaa ettiler ve 27 nci Alayın kahramanca yaptığı bir karşı taarruz ile 31 ve 32 No. lu siperler geri alındı. Zayiatımız, 42 yaralı ve bir şehitten ibarettir.

4 haziran cuma: Sol cenahta topçumuz, Kanlısırt'ı bombardıman etti. Düşman topçusu da karşılık verdi ve bombardımandan sonra da akşama kadar ateş, hafif surette sürdü. 11.00 E. de Güney Grupunda bulunan Kirte'ye düşman, şiddetli top ateşi açtı. İki zırhlı, bir kruvazör ve birçok torpido, ateşe katılmakta idi. Zırhlı ve kruvazörler 3 - 4 kilometrelik bir saha içinde ve denizaltılarına karşı dörder torpidonun muhafazası altında gidip gelirken ateş ediyorlardı. Bombardımanı 3.35 S. te kestiler ve karadaki düşman, kuvvetli kıtalarla Güney Grupu kıtalarımıza taarruza geçti. Fakat askerimizin cesur ve fedakâr müdafaası karşısında bu taarruz 4.00 S. te durdu. Bununla beraber takviye için 11 inci Tümenden beş taburu Güney Grupuna sevkettim.

Muharebeye katılmış olan iki zırhlıdan birinin İmroz Adasına sığındığı, öbürü ile kruvazörlerin de Limni istikametinde engine açıldıkları görüldü.

5 haziran cumartesi: 9.00 E. da Dahiliye Nazırı Talât, Edirne Valisi Hacı Adil, Doktor Nazım ve İsmail Canbulat beyler, Kemalyerindeki karargâhımı ziyaret ve batarya dürbünü ile etrafı gözden geçirip tetkik ettikleri gibi umumi durum hakkında da kendilerine bilgi verildi. Öğle yemeğini tabldotumuzda yediler. Yemek listesi şöyle idi: Kadınbudu köfte, etli enginar, pancar turşusu ve kahve. Yemekten sonra Maydos - Kilidülbahir yolu ile Güney Grupuna gittiler.

9 uncu ve 19 uncu tümenlerin şehit ve yaralılarının silâhlarını toplayıp kolordunun ihtiyat silâhlarını vücuda getirmek lüzumunu duydum ve 3 üncü Kolordu için bir silâh ambarının tesisine, geniş salâhiyet ile Erkânı Harbiye İkinci Şube Müdürü Binbaşı Ziya Beyi memur ettim. Çok faal ve gayretli olan Ziya Beyin himmeti ile vücuda getirilen bu ambar, işimize yaramıştır.

BİR ZİYARET HÂTIRASI... — Edirne Valisi Hacı Âdil Bey de cepheyi ziyarete gelmiş, bu arada 19. Fırka karargâhına da uğramıştı. Resimde, ortada Âdil Bey, sağında Esat Paşa, solunda 19. Fırka Kumandanı M. Kemal Bey.

BİR DÜZELTME

30. sayımızda, Esat Paşanın Hâtıratında, «Başkumandan Cephede» başlıklı resimde 6 numara ile işaretli şahıs Topçu Kumandanı Hasan Rıza Bey, sehven (Soyak) soyadı ile gösterilmiştir. Aslında Hasan Rıza (Kıpçak) tır.

GELECEK HAFTA

İnsanı Çıldırtan Sinekler

Temiz ve berrak bir cild yüzünüzün ifadesini canlandırır.

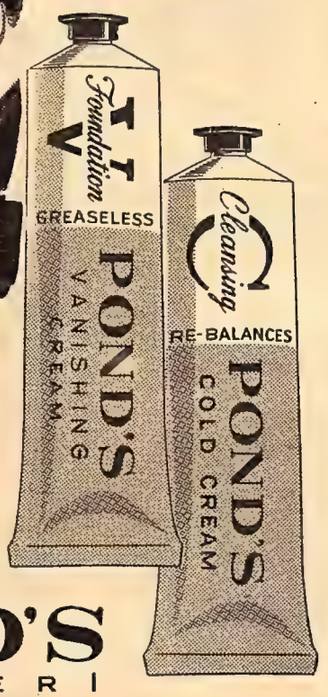

Cildinize berraklık kazandırmak için geceleri yatmadan evvel POND'S COLD kremi ile masaj yapınız. Bu krem cildinizi makyaj kalıntılarından temizler, yumuşatır ve besler.

Sabahları makyajınıza zemin vazifesini görecek POND'S VANİSHING kremini kullanınız.

POND'S

KREMLERİ

Güzelliğiniz için POND'S C ve POND'S V birbirini tamamlar.

6

REKLAM MORAN

SENELİK TATİLİNİZİ MEMLEKETİN NERESİNDE GEÇİREBİLİRSİNİZ?

Marmaris

FOTOĞRAFLAR: SEMİHA ES

MARMARİSİN tam karşısında ve ancak 20 küsur mil mesafede olan Rodos Adası İtalyanların zamanından beri bütün Ege ve Akdenizin en büyük turist merkezidir. Başta meşhur Güller Villâsı olmak üzere sayısız otelleri senenin her mevsiminde tıklım tıklım doludur. Halbuki adanın burnunun dibindeki bizim Marmaris, iklim itibariyle tamamen Rodosun aynıdır. Hattâ açık hava, mavi sema bakımından Rodosa bir üstünlüğü de göze çarpar. Rodosun senede 270 güneşli günü vardır. Marmarisin yıllık güneşli günlerinin adedi ise üç yüzün üstünde olarak tahmin edilmektedir. Tabiat ve manzara itibariyle ise Rodos asla Marmaris ile rekabet edemez. Bunun için Rodostaki ecnebi seyahat acenteleri adaya gelen seyyah gruplarını şimdi motorlarla bir buçuk saatte Marmarise de getiriyorlar. Fakat ne yazık ki bu turistler Muğlaya kadar çıktıktan sonra hakikaten hayran oldukları Marmaristen yine aynı akşam, aynı motorlarla Rodosa dönüyorlar. Çok defa Türkiyede bir gece dahi geçirmiyorlar.

Lâkin bir gün Marmarisin, o büyüleyici güzelliği ile Rodos gibi beynelmilel bir turist merkezi olacağı şüphesizdir.

YAZLIK EV. — Burada 150 - 200 liraya deniz kenarında bir ev kiralıyabilirsiniz. Bahçe kapınızı açtınız mı, doğrudan doğruya denize atlıyabilirsiniz.

OTEL — İnanılmaz güzelliğine ve gördüğü rağbete karşılık Marmariste otel azdır. İşte sahilde bir otel. Balkonundan balık tutabilirsiniz.

Nasıl gidilir?... İstanbuldan: Her on beş günde bir Marmarise doğru vapur vardır. Birinci mevki 160, ikinci mevki 97 lira 70 kuruştur. Aydına kadar uçakla, oradan da Muğla yolundan otobüsle Marmarise gitmek kabildir. Otobüs 10 - 15 liradır. Aydınla Muğla arasında, Çineden sonra yol gayet enteresandır. Burada meşhur haydut Çakırcalının postayı soyup kafiledeki bir öğretmene ud çaldırdığı Çakırcalı Boğazından geçilir. Marmaris - Muğla yolu da dünyanın en şairane yerlerinden biridir. Muğladan, yedi yüz küsur rakımdan sahile, yani sıfır rakıma birdenbire inildiği için, bir göz büyüsü kadar güzel manzarayı uçaktan seyrediyorum sanırsınız.

Ankaradan gidiş: Motorlu trenle Aydına, oradan da Muğla ve Marmarise gidilir. Muğla ile Marmaris arası 60 kilometredir.

Görülecek yerleri: Harikulâde güzel plâjlarından başka, Marmarisin görülecek birçok enteresan yerleri vardır. Bunlardan birkaçını burada sayalım:

Günlük ormanı: Mâbetlerde, buhurdanlar içinde tütsü olarak yakılan günlük yok mudur? Dünyanın pek nadir yerlerinde yetişen günlük, Marmariste bir orman halindedir. Söylendiğine göre, böyle orman halinde günlük ağaçları bir de Californiada varmış. Aynı zamanda büyük bir varidat membaı olan günlük ormanı, Marmarisin en güzel, en gözde mesiresidir. Asıl ismi ile Günlükbaşı, denizin nehir halinde kanallaşıp çok içerilere kadar uzandığı acayip, yemyeşil ve masmavi bir dehlizdir. Bu itibarla ormana ancak kayıkla girmek kabildir. Bembeyaz kumlu dibi görünen mavi denizin üzerinde, günlük ağaçları ile yeşil bir çatı örtülüdür. Kayığınız günlük ormanının içine girdiği zaman nefis bir koku duyarsınız. Günlük ağaçlarının, tıpkı kauçuk ağaçları gibi kabukları yarılarak usaresi süzülür. Bunun için ağaçların gövdesinde birer kova bağlıdır. Ormanın içinde buz gibi kaynıyan çok güzel tatlı su membaları da vardır. Deniz yükselince bu tatlı su membaları tuzlu su ile karışır.

Sarı Ana: Bu bir kadın evliyadır ki bütün ümitsiz insanların muratlarını yerine getirdiği söylenir. Rivayete nazaran Sarı Ana, Kanuni Sultan Süleyman zamanında yaşamış bir kadındır. Rodos seferi için Kanuni ordusunun Marmaristen geçişinde Sarı Ana sarı renkli ineğinden sağdığı sütle hünkârın bütün askerlerini beslemiş. Burası bilhassa âşıklar için büyük bir ziyaret yeridir. Esasen Marmaris kadın evliyalar diyarı sayılabilir.

Yalancı boğaz: Uzaktan bakıldığı zaman burası Marmaris limanı-

TABLO GİBİ... — Güvercinler Adasından Sarı Anaya kadar her koy bir gençlik rüyası kadar güzel. (Arka kapağımızda da bir resim vardır.)

PANSİYON — Az olmakla beraber Marmariste temiz, rahat pansiyonlar vardır. İşte bunlardan birinin balkonundan görünen şehir...

nın büyük boğazı gibi görünür. Halbuki iki kıyının arasını ancak İstiklâl Caddesi genişliğinde uzun bir kara parçası birleştirir. Hava biraz puslu ise yabancılar asla bu şerit halindeki karayı farkedemezler ve uzaktan orayı boğaz zannederler. Şerit uzun ve tabiî bir dalgakıran halindedir. Yalancı boğaz ismi de buradan gelmektedir. Denizdeki bu kara şeridinin üzerinde de yine bir kadın evliya yatar. Bu evliyanın da Kanuniye yardım ettiği rivayet olunur.

Güvercin Adası: Son derecede yakışıklı kayalıklardan müteşekkil bu adada binlerce güvercin yaşamaktadır. Kayanın üzerinden havalanan güvercinlerden gözlerinizi ayırdığınız zaman denizde uçan balık sürülerini görürsünüz.

Bütün bunlardan başka Kanuni Sultan Süleymanın Rodos seferi esnasında yaptırdığı kale, böbrek ve mide hastalıklarına iyi gelen Gölenye İçmeleri, Ordugâh Mesiresi, Karaağaç ve Çubuçak görülecek yerler arasındadır.

GÜNLÜK ORMANI — Mâbetlerde tütsü olarak yakılan günlük, burada orman halinde. Ormana ancak kayıkla girmek kabil. Yukarıda: Marmarisin umumi manzarası.

Otel ve pansiyonlar: Marmarisin güzelliğine ve gördüğü rağbete karşılık otellerinin ve pansiyonlarının adedi çok azdır. Bunların sahilde, denizin dudağının dibinde bulunanlar, dahilde balaylarını geçiren çiftler ve uzun zaman için Marmarise gelmiş turistler tarafından tutulmuştur. Halk, Akdeniz, Konak ve Şükran isminde dört oteli vardır. Bunlardan Halk Oteli birinci sınıftır. Diğerleri ikinci sınıftır. Hasan Beyin Ilgaz pansiyonu gibi Amerikalı turistleri dahi memnun edecek hususi evler de bulunur. Birinci sınıf otelde yatak ücreti 4-5 lira, ikinci sınıflarda iki buçuk, üç buçuk lira arasındadır. Pansiyonlar, birinci sınıf otel parası alır.

Bunlardan başka mevsimliğine kiralanan, deniz üstünde, yahut bahçe kapınızı açınca doğrudan doğruya suya atlıyabileceğiniz minimini yalıcıklar vardır ki bunların aylık ücretleri — tabii boş olarak — 150, 200 lira arasındadır. Tekrar edelim: Marmaris otellerinde çok evvelden yer ayırtmak ve buraya deniz, plâj, kum, tabiat güzelliği, istirahat için gelindiğini düşünerek büyük şehir konforu aramamak lâzımdır. Turizm Derneğinin deniz evlerinin aylığı 50 liradır. Bunlar bir oda, bir mutfak, bir tuvaletten ibarettir. Sahildedir. Evden doğrudan doğruya denize girmek kabildir.

Lokantalar: Şehirde ihtiyaca cevap veren iki lokanta vardır. Bunlardan Liman lokantası, Turizm Derneği tarafından işletilir. Fiyatlar şöyledir: Izgaralar 125, balıklar 100-400, sebzeler 75.

Hâtıra eşyaları: Rodostan Marmarise gelip tekrar adaya dönen bütün ecnebi seyyahların ellerinde büyük selofan paketler halinde birer «sünger buketi» görürsünüz. Bu bukette Marmaris sularından çıkan bütün cins süngerleri, çeşit çeşit bütün deniz mahlûklarını bir arada bulursunuz.

GELECEK HAFTA: KUŞADASI

YILDIZLARI GİYDİRİYORUM

Paramount Stüdyosu Kostüm Şefi anlatıyor:

Bu Mevsim Dişi Olmak, Kürk Giymek İstiyorum

YAZAN: EDITH HEAD — ÇEVİREN: ADNAN ERİM

7

BARBARA, rejisörün talimatını dinledi. Biraz burkulmakla beraber sesini çıkarmadı. Her iki rolü de muvaffakıyetle başaracak kabiliyetteydi! Giydiğini yakıştırır, poker oyununu da fevkalâde oynardı.

İlk rolü, Henry Fonda ile bir aşk sahnesi olacaktı. Bu sahnede bir gece elbisesi giyecekti.

Elbiseyi üzerine giydirdik. Aynaya doğru yürüdü. Önce yandan tetkik etti. Sonra arkasını döndü. En sonra yüzünü çevirip kıyafetini tam cepheden inceledi:

— Ön kısmından ziyade yanlar ve arka mühimdir Edith!... dedi. Çünkü filmde olsun, günlük yaşayışımızda olsun, insan en ziyade profilden ve arkadan görünür. Meselâ, beni ekseriya sokaktan geçerken yandan görürsün, geçmiş giderken arkadan görürsün veya bir yerde otururken kısmen yandan, kısmen karşıdan, yahut da arkadan görürsün. Tam cepheden görmek umumiyetle mümkün değildir. Onun için kıyafetimi evvelâ yandan ve arkadan tetkik ediyorum...

Söylediklerini ibretle dinledim. Ne kadar doğruydu. Birçok terzilerin aklına bile gelmiyen noktaları Barbara nasıl da en ince teferruatına kadar biliyordu!

Buna rağmen, yine de üstüne, başına, kıyafetine ehemmiyet vermiyordu. Bir gün bir hâdise her şeyi değiştirdi.

Barbara başından geçen bu hâdiseyi şöyle anlattı:

«Robert Taylor'la beraber, yeni çevirdiği bir filmin ilk gecesine gidiyorduk. Geçeceğimiz yol üzerinde müthiş bir kalabalık birikmişti. Kaldırım kenarlarına konmuş olan tahta parmaklıkları aşarak, bazılarını parçalıyarak üzerimize koştular. Ben Taylor'un koluna yapışmış, bırakmıyordum. Bu arada polisler de bizi korumak için etrafımızı çevirmişlerdi. Bir tanesi kolumdan yakaladı. Kulağıma bağırdı:

— Şu adamı rahat bırak da biraz nefes alsın kızım!...

Ben de onun kulağına haykırdım:

— Benim ismim Barbara Stanwyck!... Ne olur beni de şu kalabalıktan kurtarın!...

Polis ters ters yüzüme baktı. Kolumdan daha şiddetle çekti:

— Küçük hanım, bana da artistlik taslayıp yutturmıya kalkışma! Yürü bakalım şu tarafa!...»

Ertesi sabah doğru bana koştu.

— Bana öyle bir elbise dikeceksin ki, Edith... dedi. Tıpkı sinema artistlerine benziyeceğim... Anladın mı!...

■

İşte o gün, Barbara ile pek samimî arkadaşlığımız başlamış oldu! Bu arkadaşlıktan ben her zaman memnun kaldım. Stanwyck, çok neşeli, şakacı, anlayışlı bir kadındı. Gördüğünü, düşündüğünü olduğu gibi söylerdi. Kimseden çekinmezdi. Bir elbise için size «iyi» deyip de arkadan rejisöre «fena» demezdi! Bir kıyafeti beğendi mi, ne rejisör tanır, ne prodüktör, ne muharrir, onun uygun olduğunu ısrarla iddia ederdi! Beğenmeyince de hiç lâfını esirgemez:

— Şu hale bak Edith! Üzerimde çuval gibi duruyor!... derdi.

«Great Man's Lady» (Büyük Adamın Hanımı) filminde bir kumar salonu sahibi olan fevkalâde zengin bir kadın rolünü oynıyacaktı. Üzerine münasip bir elbise hazırlamam icabediyordu. Zamanın meşhur hanımlarından birinin giymekte olduğu elbisenin modelini aynen çıkardım: Siyah kadife üzerinde mücevherle işlenmiş kuş desenleri bulunuyordu.

Barbara bu elbiseye bayıldı!... Ben de pek beğenmiştim. Lâkin film idarecilerinden bazıları kadife üzerindeki kuş şekilleri çıkarılsın diye tutturmazlar mı!...

Stanwyck hemen kaşlarını çattı:

— Katiyen ... dedi. Elbisenin üzerindeki kuşlar olduğu gibi duracak! Onları ben de beğendim, Edith de! Eğer kaldıracak olursanız elbiseyi de kaldırın! Dümdüz şeyi ben imkânı yok giyemem!...

Neticede kuşlar olduğu gibi kaldı.

«Sorry, Wrong Number» (Affedersiniz, Yanlış Numara) isimli film için güzel bir gece elbisesi hazırlanmıştı. Muhakkak surette mücevher takması da icabediyordu. Bir kuyumcudan ödünç olarak çeşit çeşit mücevher alındı ve hepsi derhal sigorta ettirildi. Fakat Barbara sigortayı kâfi tedbir görmedi. Her dakika yanında bulunacak silâhlı bir muhafız istedi.

Filmin devamı müddetince, iki tabancalı bir adam Barbarayı gölge gibi takibetmiye başladı! Stanwyck nereye gitse adam da arkasından koşuyordu! Hattâ soyunma odasına bile beraber gidiyorlardı! Neyse, hiçbir hâdise olmadan filmin çevrilmesi bitti.

■

Loretta Young ismini sinema sevenler arasında duymıyan kalmamıştır herhalde. Ben Lorettayı on dört yaşında, küçücük bir kızken tanımıştım. O senelerde «The Crusades» (Haçlı Seferleri) isimli filmde rol almıştı. Kabiliyeti ve güzelliğiyle büyük bir istikbal vadediyordu. Üzerine dikilen elbiseler de ne kadar yakışıyordu. Loretta bugün de aynı cazibesini ve kabiliyetini olduğu gibi devam ettirmektedir. Mütenasip vücuduna giydiği her elbise, sihirli güzelliğine bir kat daha sihir katıyor.

Bazı artistler vardır ki, elbiselerine dikilip bittikten sonra bakarlar... Yarısı dikilmiş, yarısı dikilmemiş gördüler mi, zihinleri karışır! Bazıları da yalnız bir tek cins kumaş, bir tek model görmek isterler. Loretta Young bunlardan değildi. Her kumaşa bakmak, bütün modelleri tetkik et-

LORETTA YOUNG *Giyinmeyi hayatında ön plânda tutan, kıyafetle şahsiyetini devamlı surette geliştiren bir yıldızdır.*

AZ PARA HARCIYARAK ŞIK GİYİNEBİLİRSİNİZ

EDITH HEAD'in Hayat okuyucularına moda tavsiyeleri:

İyi giyinmek, her zaman şık ve zarif olmak için fazla para harcamaya hiç lüzum yoktur. Yalnız her kadının, elbiselerini seçerken kafasını kullanması ve elbiselerini bir ziyafet sofrası hazırlar gibi plânlaması gerekmektedir. Her şeyden önce bir kadının çamaşırlarına dikkat etmesi ve vücudunun kusurlarını sutyen, korse veya bel kemerleri ile düzene sokması lâzımdır. Bir sutyen veya korse hakikaten vücudunuzun kusurlarını düzeltecek, size güzel bir dış görünüş sağlayacaksa, istediği kadar pahalı olsun, almaktan çekinmeyin.

İç çamaşırlarından sonra elbiseleriniz gelir. Elbiselerinizi seçerken yapacağınız ilk şey, bir kâğıt kalem alarak o mevsim için nelere ihtiyacınız bulunduğunu tesbit etmektir. Listenizi yaptıktan sonra mevcut elbiselerinizi gözden geçirerek hangilerinin giyilecek durumda, hangilerinin ise işe yaramaz halde olduğunu tetkik edin. Sonra elinizdeki paraya göre en fazla ihtiyacınız olan elbiseler için kumaş alarak elbise diktirin. Esasen genç bir sinema artistinin gardırobunu hazırlarken, sinema artisti bütün elbiselerini alarak evime gelir. Elbiselerini odada yayarak tetkik ederiz. Hangi elbiselerin hangi mevsimde giyilebileceğini ve hangi aksesuvarlarla elbiselere değişik bir hava verebileceğimizi ve esas olarak hangi elbiselere ihtiyacı olduğunu tesbit ederiz.

Giyim yalnız elbise, manto, tayyör veya ceket - blûz değildir. Giyim denince, ayakkabı, çanta, eşarp, şapka, eldiven gibi aksesuvarlar da akla gelmelidir. Netekim aksesuvar giyimin ve güzel giyinmenin en mühim kısmıdır. Aynı elbiseyi değişik çanta, ayakkabı ve kolye ile giyerek değişik bir kıyafet elde edebilirsiniz. Bir elbisenin boynuna renkli bir eşarp bağlamak suretiyle ve spor çanta, ayakkabı ile sabah giyilebilen spor bir kıyafet elde edebileceğiniz gibi aynı elbisenin boynuna şık bir kolye takarak abiye çanta ve ayakkabı ile güzel bir öğleden sonra elbisesine de sahip olabilirsiniz. Hâsılı, az para ile giyinmek istiyorsanız kendinize önce bir plân çizin ve yaptıracağınız elbise, manto veya tayyör, küçük blûz, alacağınız çanta, ayakkabı ve hattâ eldiven, eşarp ve kolye gibi aksesuvarlarını çizdiğiniz plâna uydurun. Elinizde fazla paranız varsa, sırf rengi veya biçimi hoşunuza gitti diye bir kolye, küpe veya eldiven almayın, önce mevcut elbiselerinize renk ve şekil bakımından uyup uymıyacağını düşünün, uymuyorsa, ne kadar koşunuza giderse gitsin onu satın almayın. Çünkü paranızı sokağa atmış olacaksınız. Şık bir kadın küpesine ve çorabına kadar giydiği, taktığı her şeyin, kusurunu gizleyerek, güzelliğini ortaya koyacağını bilen kadındır.

mek onun için doyulmaz bir zevk olurdu!

O geldiği zaman salonumuz darmadağınık bir hale gelirdi! Raflardan top top kumaşlar iner; düzinelerle model mecmuası ortaya saçılır; kâğıtlar, kalemler, karaladığım bir sürü elbise şekilleri masaların üzerine yığılırdı.

Loretta hemen aynanın karşısına geçer, her bir kumaşı ayrı ayrı omuzuna atıp tecrübeye başlardı. Bir taraftan da mütemadiyen karşılıklı mütalâa beyan ederdi! Şu renk mi daha iyi duruyor, öteki mi? Bu modele ince kumaş mı gidiyor, kalın kumaş mı?!...

Perdede olsun, hususi hayatında olsun, giyime çok ehemmiyet verirdi. Bir model gibi giyinirdi. Üzerindeki bir elbisenin muhakkak surette beğenileceğine ve başka kadınlar tarafından taklit edileceğine emin olabilirsiniz!

Giyeceği elbiseleri aylarca evvelden tesbit eder, birer birer modellerini çıkarırdı. Bana geldiği zaman karşı karşıya otururduk. Konuşmıya o başlardı:

— Edith, bu mevsim tam bir dişi olmak, kürkler giymek istiyorum.

Yahut:

— Edith, bu sene benim modam tayyör olacak! Ne dersin?...

Moda âlemi ikimizin de anladığı bir lisandı. Yalnız kaldığımız zamanlar bu lisanı gayet rahat konuşurduk. Bazan, film rejisörü, Loretta'nın düşündüğünün tam aksini düşünürdü. O zaman uzun bir münakaşa başlardı. Loretta mütemadiyen dediğini tekrar ederdi. Rejisör de kendi görüşünü uygun bulurdu. Bu sefer hakemlik bana düşerdi. Fakat bizimki dediğinden döner mi? Çaresiz sonunda onun dediğini kabul ederdik.

■

Ingrid Bergman tabii güzelliği ile şöhret bulmuş bir artistti. Ufacık tefecik değildi. Şimdiye kadar atelyeme gelen artistlerin en uzun olanlarındandı. Çoğu artistler, güzel görünmek için inciler, boncuklar, pırlantalar, tüyler takarlar, türlü türlü kürklere bürünürler, acayip görünüşlü şapkalar giyerlerdi. Ingrid'in böyle yapmacıklara ihtiyacı yoktu! O elinden gelse, en sade bir şekilde giyinmeyi tercih ederdi...

Güzel kadınlar fazla boyanmaz, aşırı derecede süs yapmazlar. Onlar zaten tabii olarak güzeldirler. Ne kadar sade giyinirler, ne kadar az boyanırlarsa tabii güzelliklerini okadar iyi aksettirirler.

İşte Ingrid Bergman bu hususu gayet iyi bilir. Onun için de pek basit giyinirdi.

Bir gün «The Bells of St. Mary» (St. Mary'nin Çanları) isimli film çevrilmeye başlanmıştı. Bu filmde Ingrid evvelâ bir rahibe olarak perdeye çıkacaktı. Onu rahibe kıyafetinde giydirmek tabii benim vazifemdi.

Bir kiliseye gidip, rahibelerin giyinişlerini dikkatle tetkik ettim. Sonra atelyeye döndüm. Aldım makası elime!...

Bergman, bu filmde perdeye, alelâde bir kazak, sade bir etek ve dümdüz pabuçlarla çıktı. Fakat o kadar cazip oldu ki, kimse gözünü ondan ayıramadı!

Bir gün de «Çanlar Kimin İçin Çalıyor» filmi çevriliyordu. Kadın kahramanın yine pek basit giyinmesi icabediyordu. En güzel şekilde kim basit giyinebilir? Elbette ki, Ingrid Bergman!

Hemen yine makası kaptım. Kıyafeti hazırladım: Kolları sıvalı bir erkek gömleği. Onun altında koyu renkli, paçaları bağlı, bumburuşuk bir pantolon. Beli, kemer yerine iple sıkılmış. Ayaklarda, yine dümdüz, bale pabuçları!...

(Devamı gelecek sayıda)

VI - F VE HOCALARI — İzmir Kız Lisesi VI - F öğrencileri, matematik öğretmenleri Hilmi Erdem'le okulun merdivenlerinde bir fotoğraf çektirdiler. Öğrenciler VI - F yazmışlar; öğretmenlerini nokta gibi aralarına almışlardı.

Kürsüde 43 Yıl

«Profesörler Hocası» diye anılan 43 yıllık matematik öğretmeni Hilmi Erdem öğretmenliğe veda etti. Artık o, yetiştirdiği öğrencilerin başarıları, kürsü hâtıraları ile avunacak.

KÜRSÜDE oturan açık renk elbiseli, yaşlı bir adam elindeki küçük defterin sahifelerini çevirdi:

— 472 tahtaya kalk, dedi.

Arka sıralardan temiz giyinmiş bir öğrenci, kara tahtaya doğru yürüdü. Tebeşiri, silgiyi düzeltti. Yaşlı adam da kürsüden inmişti:

— Tahtaya bir 6 sayısı yaz, bunu bayağı kesire çevir... dedi.

Çocuk tahtaya önce 6, sonra da 6/1 sayısını yazdı.

Yaşlı adam sorusuna:

— Şimdi bu sayının tersini yaz, diyerek devam etti.

Öğrenci kısa bir şaşkınlık devresi geçirdi. Öğretmenin yüzüne baktı, ön sırada oturan arkadaşlarından medet umdu. Fakat tümü put gibiydi. Tebeşiri eline aldı, bir tahtanın köşesindeki 6 sayısına baktı, bir de öğretmenine. Sonra tahtaya 9 sayısını yazıverdi.

O put gibi duran sınıf, birden harekete geçmiş, sinirleri gergin çocuklar makaraları koyuvermişlerdi.

43 yıllık öğretmenlik hayatında 10 binlerce öğrenciye matematik dersi veren Hilmi Erdem'in unutamadığı hâtıralarından biri de buydu. Diyor ki:

— O yaşlı adam bendim. Öğrencim ise şimdi bir doçenttir. Hem de matematikle ilgili bir kürsünün doçenti... Onun 9 değil, 1/6 yazması gerekiyordu.

Hilmi Erdem, 1894 yılında Selânikte doğmuş. Selânik Sultanisinde okuduktan sonra, İstanbul Yüksek Muallim Mektebini bitirmiş. 22 yaşında Konya Öğretmen Okuluna matematik öğretmeni tâyin edilmiş. 1922 de İzmir Sultanisine matematik muallimi olmuş. 1945 yılından 1957 yılına dek İzmir Kız Lisesi Müdürlüğü ile matematik muallimliği görevlerini yapmış. Kürsüdeki son iki yılını da Çapa Eğitim Enstitüsünde tamamlamış. 43 yıl kürsüde görev, güç kırılacak bir Türkiye rekoru.

Geçen ay yapılan bir törenle de, yaş haddini doldurduğu için emekliye ayrılmış.

43 yılı bulan öğretmenliği sırasında, «sevilmeyen ders» matematiği sevimli bir biçime sokan, yoksul öğrencilere yardım eden, onların yetişmesini sağlayan Hilmi Erdem diyor ki:

— Öğrencilerime yalnız matematiği değil, öğretmenliği de sevdirmiştim. İlk öğrencilerimin çoğu öğretmen oldu, onların çocukları da bu mesleği seçtiler. Profesör olanlar çoğunlukta...

Gerçekten de Hilmi Erdem'e «Profesörlerin hocası» demek gerek!... Ord. Prof. Hıfzı Veldet Velid, Ord. Prof. Sâdi Irmak, Prof. Hıfzı Timur, Prof. Ali Rıza Berkman, Prof. Halid Keskin, Prof. Nazım Terzioğlu, Ord. Prof. Cahit Arf, Ord. Prof. Abdullah Türkmenoğlu, Prof. Oktay Kabakçıoğlu, Prof. Reşat Nalbantoğlu, sayısız doçent — 6 nın tersi olarak 9 sayısını yazan doçent de bu arada sayılabilir — hep onun öğrencisi...

KÜRSÜYE VEDA — 43 yıl içinde 10 binlerce öğrenciye denklem, türev, teorem öğreten Hilmi Erdem, artık mutlu bir sonuca ulaşmıştı. Geçenlerde Çapa Eğitim Enstitüsünde yapılan bir törende, çok sevdiği öğrencilerinin elinden aldığı bir buketle, yıllardır emek verdiği kürsüye veda ediyordu.

Eisenhower'in Kalb Doktorundan Hayat Okuyucularına

100 SENE YAŞAMANIZ İÇİN 5 ÖĞÜT

Dr. Paul Dudley White (ikili bisikletin arka selesinde) bir arkadaşı ile.

Opera Mundi'den özel olarak satın alınmıştır.

YAZAN: Dr. PAUL DUDLEY WHITE

TIP ilminin «Altın Çağı»ndan çok önce hayata gözlerimi açtığım için bahtiyarım. Kırk yıllık meslekî çalışmalarım boyunca hemen her gün yeni bir harika ile karşılaştım. Birçok hasta uzuvların yenilendiğini gördüm, akla hayale sığmıyacak kalb ameliyatlarına şahit oldum, yüzde yüz ölüme mahkûm edilmiş hastaların tekrar hayata kavuşturulduğunu müşahede ettim. Bütün bunlar yeni nesillerin zaferiydi. Yakın bir gelecekte ise insanlığı tehdit eden bütün dertlerin kökünden kazınacağına kesin olarak inanıyorum.

Her şeyden önce şunu ifade etmek isterim ki; çoğumuz hastalıklara lüzumundan fazla önem verdiğimiz halde, sağlımızın korunması konusunda pek titiz davranmayız. Yani, müptelâ olduğumuz hastalıktan bizi kurtararak ömrümüzü uzatacak tıp buluşlarına bel bağlamışızdır. Hattâ çoğu hekimler bile kendi sağlıkları konusunda bu yolu tutturmuşlardır. Oysaki, tabiatın bize verdiği sağlığı korumak hepsinden önemlidir. Gerek Amerikada, gerekse dünyanın başka memleketlerinde, insanlar fuzuli bir tempo içinde ömür tüketirler, daha doğrusu ömür çürütürler. Direksiyonu yarışçılara taş çıkartacak bir süratle kullanmak, patlayıncaya kadar yemek, sızıp kalıncaya kadar içmek ve sigarayı ağızdan düşürmemek dünya sakinlerinin çoğu için bugün günlük işlerdendir. Bütün bu saydıklarımızın tesiriyle başımız ağrıyınca aspirin, sinirlerimiz bozulunca müsekkine sarılırız. Bu yetmiyormuş gibi, beden sağlığıyle uğraşacağımız yerde kendimizi ahlâki ve ruhi problemlerin çözümüne veririz. Hâsılı kuvvetli, kudretli dedelerimizin bütün meziyetlerini kaybetmiş bulunuyoruz. Buna tek sebep sağlığımızın bozuk oluşudur.

Sağlık demekle şunları kastediyorum: Çalışma, faal hayat, hafif idman ve uygun bir gıda sistemi. Ruh ve ahlâkımıza karşı beslediğimiz hürmeti, vücudumuza karşı da duymak başlıca vazifemiz olmalı. Beden, ruh ve zihin sağlığının at başı gitmesi, ölçülü ve dengeli olması şarttır. Uzun zaman, madde ile ruh arasındaki bağları unutarak «Ruhun madde üstünlüğü» felsefesine körü körüne inanmıştık. Oysaki, tam bir vücut sağlığı, ahlâka tesir eder. İyi bir ahlâkın ise beden sağlığı üzerinde oynadığı rol inkâr edilemiyecek kadar büyüktür. Ünlü şair ve fikir adamı Goethe'nin dediği gibi: Sağlam bir ruh ancak sağlam bir bedende barınabilir.

İyi bir sağlık için lâzım olan beş öğüt hazırladım. Bu öğütleri Başkan Eisenhower'e de verdim. Başkan, söylediklerimi şimdi aynen tatbik ediyor. Tek arzum, sizlerin de bu tatbiki kolay şeyleri günlük hayat programınıza eklemenizdir. Yaşayışınızı tamamen bu öğütler üzerine kurarsanız çok daha iyi olur tabiî... Ama şunu da sözlerime eklemek isterim ki, sakın sağlığınız konusunda çıtkırıldım ve manyak olmayın. Biraz iyi niyet yeter de artar bile. Bunları tatbik etmekle, hayatınızın geri kalan kısmının neşe içinde geçmesini sağlamakla kalmıyacak, aynı zamanda kalb, sinir ve ruhla ilgili birçok hastalıkları da tamamen önlemiş olacaksınız.

1 Çalışmaktan yılmayınız!...

Genç de olsanız, yaşlı da olsanız daima ve daima çalışınız. Emin olun ki yaşlılık dertlerinin yarısı devamlı çalışma ile bertaraf edilebilir. Fazla çalışmanın zarar vereceği kanaati yanlıştır. Bilâkis çalışmak; kadın olsun, erkek olsun herkes için, hele muayyen bir yaştan sonra sıhhati sağlıyacak en tesirli ilâçtır. Her sene zamanının mühim bir kısmını sayfiyelere çekilip, bir koltuğa kurularak radyo dinlemek veya kitap okumak gibi hareketsiz meşgalelerle dolduran kimseler sıhhatlerine zarar vermiş olurlar. Meşhur atasözü misali, ancak işleyen demir ışıldar.

Dostlarımdan ve hastalarımdan bir zat 20 sene kadar evvel 57 yaşındayken mühim bir kalb krizi geçirmişti. Krizi atlattıktan sonra gayet sakin bir hayat sürmesi icabediyordu. Bir müddet sonra kendini yormadan çalışmasına müsaade ettim. Bugün 77 yaşındadır ve emeklilik çağı çoktan geçtiği halde hâlâ çalışır. Ona hayatını kazandıran tek kuvvetin çalışma aşkı ve gayreti olduğuna hiç şüphe etmeyin. İnsanı yıpratan ihtiyarlık değil, zihnî ve bedenî hareketsizliktir.

2 Asap bozukluğu ve yorgunluk...

Asabi tansiyon ve umumi yorgunluktan şikâyet eden yalnız bizim neslimiz değildir. Zamanımızda hemen her yaştan insan aşağı yukarı aynı şeylerden şikâyetçidir. Bunun sebebini yalnız modern hayatın süratli temposuna ayak uydurmak endişesine yüklememek gerekir.

Zihnî veya bedenî çalışmayı, ifrata kaçmamak şartiyle, faydalı ve lüzumlu bir eksersiz olarak telâkki etmek yerinde olur. Gerçi heyecanların ve üzüntülerin sağlığımıza zararlı olduğu, vücudumuzun fizyolojik ve biyolojik çalışmalarına tesir ettiği muhakkaktır. Fakat çalışma, ara sıra dinlenmeğe vakit ayırmak şartiyle, bizi daima zinde ve sıhhatli yaşatacak en mühim gıdadır. Şu halde ruhi ve asabi rahatsızlıkları, asabi tansiyonları doğuran şey, yorgunluktan ziyade, kendimize bakmayışımızdır.

Uzun meslek hayatımda öyle kimselere rastladım ki, sıhhatleri yerinde olduğu halde, fazla üzüntü ve ruhi yorgunluklar neticesi kendi ömürlerini kendileri kısaltmıştır. Zamanımızın bu bakımdan en büyük hatalarından biri de üzüntü ve heyecanlardan kendimizi kurtarmasını sakin ve normal yaşamasını bilemeyişimizdir.

3 Beden hareketi yapınız.

Sağlığınızı korumak mevzuunda idman en lüzumlu şeylerden biridir. Meselâ 5 Km. lik bir yürüyüş — tabiî bunu yapamıyacak kadar hasta olmıyanlar için — her türlü ilâç ve tavsiyelerin üstündedir. 102 yaşında ihtiyar bir ahbabım vardı. O yaşta hâlâ her gün muntazaman 1 - 2 Km. yol yürürdü. Bu zat 107 yaşında öldü, o da zatürreeden, yoksa kalbi sapasağlamdı.

Muntazam yapılan idmanın kemiklere, adalelere, ciğerlere, kalbe, kan deveranına, hâsılı bütün vücuda sonsuz faydası vardır.

Başkan Eisenhower'e de en iyi gelen şey, meraklı olduğu golf partilerindeki beden hareketleri ve temiz hava ile sükûneti olmuştur. Mutedil bir jimnastiğin sağlık mevzuunda büyük bir kıymeti olduğuna ben şahsan kanaat getirmişimdir ve bunu bütün Amerikalılara da her zaman telkin etmeğe çalışırım. Kadınların erkeklere nazaran jimnastiğe belki daha az ihtiyacı vardır. Fakat kadınlar için de hareket, mutlak surette lâzım olan bir şeydir. Çok kalabalık olmıyan emniyetli yollar üzerinde bisiklete binmek, muhakkak ki hem zevkli, hem de iyi bir spordur. Bu spor kuvvetin, istikbalin, ekonominin ve sağlam bir bünyenin sembolü sayılabilir.

Kalb krizlerinden sonraki nekahet günlerinde bile, şahsan bütün hastalarıma hafif bedenî jimnastik tavsiye ederim. Çünkü buna inancım sonsuzdur.

4 Uygun bir gıda rejimi...

Hayat sigortalarını ve ölüm istatistiklerini tetkik edersek, kilosu normalin üzerinde olanların diğer hastalık kurbanlarından daha fazla olduğunu görürüz. Fazla şişmanlığın sıhhate muzır olduğu herkesçe bilinen bir hakikattir. Çok yemek yemenin zararları, az yemenin zararlarından daha fazladır. Ancak burada az yemekle fena gıda almak arasındaki farka dikkat gerekir. Mamafih bunu bile bile gene de çoğumuz yemeği fazla kaçırırız. Uzun zaman, kalb hastalıklarının nüksetmesi ile alınan gıdalar arasında sıkı bir münasebet olduğundan şüphe edilmiştir. Benim de iştirak ettiğim bazı tetkiklerden anlaşıldığına göre dünyanın bütün memleketlerinde, bilhassa İsveç, Finlandiya ve Amerikada yani zengin gıda alan kütleler içinde kalb hastalıklarından muzdarip olanlara diğer yerlerdekine nisbetle daha fazla rastlanmaktadır.

Şu halde, çok zengin bir gıda rejimi kullanmamak ve şişmanlamaktan kaçınmak yerinde olur. İhtiyaç olan kalorinin % 25 - 30 kadar fazlasını almak mâkul ve zararsız sayılır. Tabiî sarfedilen kaloriye göre bu hesabın değişeceğini de unutmamalıdır. Tütün ve alkolün birçok hastalıklara zararlı olduğunda şüphe yoktur. Ama sıhhati yerinde olanlar için bunları mâkul miktarda almakta fazla mahzur olmadığını da belirtmek isterim. Her şeyin olduğu gibi tütün ve alkolün de azı karar, çoğu zarardır.

5 Sakin bir insan olunuz...

Biz hekimler, sabrın, cesaretin ve iyimserliğin, hastanın sıhhati üzerindeki müspet tesirlerini gayet iyi biliriz. Bu mânevi kıymetler korkunun, endişenin, ümitsizliğin ve kederin doğuracağı her türlü fizyolojik tesirleri bertaraf eder. Aslında da sağlam ve sıhhatli bir vücudun, bu halini muhafazası için, daha önce de belirttiğim gibi fazilet sahibi, olgun ve temiz bir ruha ihtiyaç vardır.

Çoğumuzun mânevi bir desteğe ihtiyacımız vardır. Din ve tıbbın bu noktadaki görevleri birleşir. İkisinin de gayesi insanlığa hizmettir. Sağlam bir vücutla sıhhatli bir dimağ arasında ahenk kurabilmek için hayatta edineceğimiz tecrübeleri ve iyi şeyleri üst üste koyarak kendi kendimize bu yolun temelini atabiliriz. Çok defa alınan bir ilâcın müspet tesiri ve ruhi tedavilerden alınan iyi neticeler hep bu temellere dayanır. Birçok dertlerin devası kendi elinizdedir, buna inanın, yani herşeyden önce insan kendi kendinin doktoru olmalıdır.

Yukarıda saydığım 5 öğüt, yedisinden yetmişine kadar herkesin kolaylıkla tatbik edebileceği şeylerdir ve hayatınızın seyri üzerinde rolü çok büyüktür.

O. Henry'den Bir Hikâye

YİRMİ YIL SONRA

ÇEVİREN: A. MAZHAR KUNT

POLİS memuru kaldırımda vakur adımlarla ağır ağır yürüyordu. Bu yürüyüş bir itiyadın verdiği alışkanlıktan ibaretti. Yoksa ortada gösteriş yapacak fazla kimse yoktu. Saat gecenin onuna gelmek üzere idi. Ürpertici bir soğuğun yağmur kokan rüzgârı sokakları bir hayli tenhalaştırmıştı.

Elindeki sopasını türlü hareketlerle çevirerek kapıları yoklaya yoklaya ilerliyen iri cüsseli polis memuru bir sulh bekçisini andırıyordu. Mahallenin sakinleri hayli erkenciydiler. Ancak sabaha kadar açık kalan bir, iki meyhane ile orada burada sigara satan birkaç dükkândan başka diğerleri çoktan kapatmıştı.

Caddenin aşağı yukarı orta yerinde, polis memuru yürüyüşünü birden yavaşlattı. Karanlık bir dükkânın içerlek kapısında bir adam ağzında yanmamış bir sigara ile büzülmüş duruyordu. Memur ona doğru yürüyünce adam alelâcele söze başladı:

— Merak etmeyin memur bey, bir arkadaşı bekliyorum da... Yirmi sene evvel sözleşmiştik. Biraz tuhaf görünüyor ama, size anlatayım da yüreğiniz rahat etsin. Bundan yirmi sene önce, şimdi bu dükkânın olduğu yerde bir lokanta vardı. Big Joe Brady'nin lokantası derlerdi.

— Evet, beş sene evveline kadar duruyordu. Sonra kapandı.

Kapı eşiğindeki adam bir kibrit çakarak sigarasını yaktı. Kibritin aydınlığı; solgun yüzünü, çıkık çene kemiklerini, çekik gözlerini ve sağ kaşının üzerindeki küçük bir yara izini bir an için meydana çıkardı. Kravatına elmas bir iğne iliştirilmişti. Sözüne devamla:

— Tam yirmi sene evvel bugünün gecesi Joe'nun lokantasında en iyi arkadaşım Jimmy Wells'le yemek yedik... dedi. İkimizin de çocukluğu bu şehirde geçmişti. Kardeş gibi büyümüştük. Ben o zaman on sekizinde idim, o da yirmi yaşındaydı. Ertesi gün batıya hareket ediyordum. Hayatımı kazanmak için bir de batıyı deneyecektim. Jimmy'nin gırtlağını kessen, New York'tan ayıramazsın. Ona göre dünyada New York'tan başka yer yoktur. Ama şeker gibi çocuktur. Neyse, o gece bir şey kararlaştırdık. Tam yirmi sene sonra aynı gün, aynı saatte gene burada buluşacaktık. Ne şartlar içinde olursak olalım, ne kadar uzakta bulunursak bulunalım buraya gelecek ve buluşacaktık. O tarihe kadar ikimiz de hayatımızı tanzim etmeye gayret edecek, kendimize göre bir şeyler yapmış olacaktık.

— Pek meraklı bir hikâye. Buluşmanız pek uzun sürmüş, peki ama bu arada hiç birbirinizden haber almadınız mı?

— Bir müddet mektuplaştık. Ama bir, iki sene sonra birbirimizin izini kaybettik. Ben batıdan memnun kaldım, işlerim de çok şükür oldukça yolunda gitti. Eğer Jimmy hayatta ise, muhakkak randevusuna gelir. Bilirim, dünyada unutmaz. Bambaşka bir çocuktu. Düşünün ki, bu geceki sözleşme için 1500 kilometrelik yoldan geldim, kapı eşiklerinde bekliyorum. Eğer arkadaşım da gelirse bu zahmete değecek doğrusu...

Adam cebinden çok şık bir saat çıkardı. Kapağının içi elmaslarla süslüydü.

—. Ona üç var... dedi. Lokantanın kapısının önünde vedalaştığımız zaman tam ondu.

— Batı sizin için hayli kazançlı oldu galiba...

— Eh bereket versin... Ama iddiaya girerim ki, Jimmy benim kazandığımın yarısını toplıyamamıştır. Efendim, New York'ta iş yapmak zordur. Batı öyle değil, ama biraz cesaretli olmak lâzım, o başka...

Polis memuru sopasını bir, iki salladıktan sonra:

— Hayırlısı... dedi. İnşallah arkadaşınız gelir de buluşursunuz. Vaktinde gelmezse beklemiyecek misiniz?

— Vallahi, yarım saatten fazla beklemem, ama benim bildiğim Jimmy eğer sağ ise o zamana kadar mutlaka gelir. Güle güle memur bey...

— Hayırlı geceler efendim!

Polis gene sopasını sallıyarak kapıları yoklaya yoklaya uzaklaştı.

Ayaz gitgide artmıştı. Keskin bir rüzgâr yüzleri kamçılamağa başladı. Sokaktan geçen tek tük kimseler, yakalarını kaldırıp ellerini ceplerine sokmağa başlıyorlardı. Yirmi yıl evvelki randevusu için 1500 kilometre yol gelmiş olan adam, dükkân kapısının eşiğine büzülüp, soğuğa rağmen sigarasını tüttürerek hayli bekledi. Yirmi dakika kadar geçmişti ki, yolun karşı tarafından yakası kalkık, elleri cebinde, uzun boylu bir adam göründü. Dosdoğru kapı eşiğinde bekliyenin yanına yaklaşarak şüpheli bir sesle sordu:

— Sen misin Bob?

— Jimmy Wells, sensin değil mi?

— Hay Allah, demek geldin ha Bob, ama hayatta isen buraya muhakkak geleceğine emindim. Yirmi sene nasıl geçti yahu!... Dün gibi... Lokantayı da yıktılar gördün mü? Keşke kalsaydı, gene girer, birlikte bir yemek yerdik.

İki arkadaş bunları söylerken kucaklaşıyorlardı:

— Eh Bob anlat bakalım; batı, batı deyip dururdun, işlerin yolunda mı bari?...

— İstediğimden âlâ Jimmy, ama sen de bir hayli değişmişsin. Boyun bile uzamış.

— Eh yirmisinden sonra insan biraz daha büyürmüş derler...

— Nasıl, New York'tan memnun musun? Hiç ayrılmak istemezdin buradan, biliyorsun ya...

— Geçinip gidiyoruz. Devlet memuriyetinde çalışıyorum. Ne yaparsın, gel Bob şurada bir yer var, bari oraya gidip oturalım. Rahat rahat iki lâkırdı ederiz.

İki adam kol kola girerek yürümeğe başladılar. Batıdan geleni, yaptığı işleri iftiharla öbürüne anlatmağa çalışırken, arkadaşı paltosunun içine büzülmüş büyük bir merakla onu dinliyordu.

Köşe başındaki bir mezeci dükkânının aydınlığına geldikleri zaman ikisi de birbirlerinin yüzüne baktılar. Batıdan gelen adam birden sıçrıyarak yanındakinin kolundan çıktı:

— Sen Jimmy Wells değilsin, yirmi sene uzun zamandır ama, ince burunlu bir adamı böyle patlıcan burunlu yapamaz.

— Ama bazan iyi bir adamı kötü insan yapabilir. On dakikadan beri mevkufsun Tilki Bob. Chicago'dakiler harıl harıl seni arıyorlar. Konuşacakları şeyler varmış. Kabadayılığa kalkma, faydası yok. Ha şöyle uslu uslu gidelim. Dur, merkeze gitmeden evvel bir arkadaş sana bir yazı vermemi rica etti. Al, şu vitrinin ışığında oku. Devriye polisi Wells gönderdi sana.

Batıdan gelen adam, kâğıdı açarak okumağa başladı. Elleri titriyordu. Kâğıtta yazılanlar pek uzun değildi:

«Bob, randevu yerine tam zamanında geldim. Kibriti çaktığın zaman senin Chicago'dan aradıkları adam olduğunu hemen anladım. Nedense seni bizzat tevkif etmeğe elim varmadı. Dönüp sivil bir arkadaşa durumu anlattım ve bu görevi onun yapmasını rica ettim. Kusura bakma.

Jimmy»

Marilyn yeni bir başarı devresinde

Bir zamanlar, «Bu sarışın mahlûk gülümsemekten ve kalçalarını sallamaktan başka bir iş yapamaz...» diye kehanette bulunan sinema yazarları acaba neredeler?... Marilyn Monroe'nun artistlik hayatının hikâyesi inanılmaz olaylarla doludur. Son olarak «Some Like It Hot (Bazıları Onu Sıcak Sever) adlı filmi ile sinema dünyasını oyun kabiliyetine hayran bırakan, dünün «budala sarışın»ı sanat hayatının en verimli çağını yaşıyor. Aşağıda Marilyn'i bugünlere getiren devamlı gelişmenin hikâyesini takdim ediyoruz.

KAHKAHADAN KIRIYOR Marilyn Monroe, iki yıllık bir ayrılıktan sonra, «Some Like It Hot» (Bazıları Onu Sıcak Sever) adlı film ile tekrar perdeye döndü. Film geçenlerde Amerika sinemalarında gösterilmeye başlandığı zaman, hayranları Marilyn'i candan alkışladılar. Kabiliyetli aktrisi yine milyonların takdirine mazhar kılan bu kordele, 1920 yıllarının Şikago'sunda cereyan etmiş deli - dolu bir vaka zincirini nakletmektedir. Bilindiği gibi, o sıralarda Şikago şehri gangsterlerin yatağı haline gelmiş tehlikeli bir yerdir. Marilyn Monroe'nun filmdeki rol arkadaşları Tony Curtis ve Jack Lemmon, buradaki gece kulüplerinden birinde çalışan iki çalgıcı rolündedir. İki kafadar, gangsterlerin bir cinayetine şahit olduktan sonra, gözden kaybolmaya bakarlar. Kahramanlarımız kadın kıyafetine bürünerek, sırf kadınlardan kurulu bir orkestrada iş bulmaya muvaffak olacaklardır. Marilyn bu orkestranın cırtlak sesli şarkıcısıdır. Sarışın aktris bu deli - dolu komedide seyircileri kahkahaya boğmaktadır.

ŞÖHRET İÇİN On altı yaşında modelliğe atılırken, meşhur olmak uğrunda yapamıyacağı şey yoktu. Netekim, bir radyo kumpanyasının reklâm takvimlerinde kullanılmak üzere, New York'un ünlü fotoğrafçılarından birine çırılçıplak poz vermesi ile reklâmcılık âleminde bir skandal yarattı. Bu olay Marilyn'in sık sık ilânlarda ve mecmua kapaklarında görünmesini sağladı. Bu sıralarda 20th Century Fox film kumpanyasının dikkatini çekecekti.

GÜNÜN "PİN-UP„I 20th Century Fox kumpanyasının yıldız avcıları, sinema yıldızlığına hevesli bu genç kıza Marilyn Monroe adını taktılar. Güzel vücutlu, fakat ne konuşmayı, ne yürümeyi, ne gülümsemeyi becerebilen bu aktris namzedi ancak cazibesi ile lânse edilebilirdi. 20th Century Fox kumpanyasının idarecileri uzun vâdeli bir kontratla angaje ettikleri Marilyn'i «günün pin-up»ı haline getirmek için çok çalıştılar. Sarışın yıldız açık saçık pozlardan çekinmedi. Amerikanın hafif magazinleri kısa zamanda onun fotoğrafları ile dolacaktı.

ŞÖHRET SARHOŞLUĞU Hollywood'a ilk geldiği günlerden beri çapkın bekârları peşinden koşturan Marilyn, ilk defa on altı yaşında evlenmiş, fakat 4 yıl sonra boşanmıştı. Adı Hollywood'da ağızdan ağıza dolaştığı sıralarda Amerikanın popüler beyzbol yıldızlarından Joe Di Maggio ile iki yıl gezip tozduktan sonra 14 ocak 1954 günü evlendi. Maggio, şımarık Marilyn'i firenliyebilecek güçte değildi. Marilyn 4 ekim 1954 te ikinci defa boşanmış oldu.

"BUDALA SARIŞIN,, Evlilik Marilyn'i uslandırmamış, bilâkis, boşandığı günlerde Hollywood'un en cüretli kadınlarından biri haline gelmişti. Aktrisin filmleri Amerikada hâsılat rekorları kırıyordu. Fakat Marilyn, Fox stüdyosu ile 1955 te kavga etti. New York'a kaçarak tiyatro dersleri almaya başladı.

BEKLENMİYEN İZDİVAÇ Marilyn'in 1956 da tekrar Hollywood'a dönüşü sinema dünyasında ilgi ile karşılandı. Marilyn'in daha «hanımlaştığı» nı, daha «ağırlaştığı» nı farketmiyen kalmamıştı. Derken, Marilyn'in tiyatro yazarı Arthur Miller ile sevиştiği işitildi. Miller-Monroe çifti haziranda evlendiler.

OLIVIER İLE BAŞ BAŞA Miller, Amerikanın en aydın kişilerindendi. Zeki, fakat cahil Marilyn'i bir talebe gibi yetiştirmeğe muvaffak oldu. Zaman geçtikçe, Marilyn Monroe'daki gelişmeler açıkça belli oluyor, dünün «budala sarışın»ı herkesi şaşırtıyordu. Meslek hayatındaki gelişmeleri de şaşırtıcı idi. Laurence Olivier «Uyuyan Prens» teki partönerini öve öve bitiremiyordu.

MUCİZE YILDIZ Marilyn Monroe bu izdivacından sonra, dedikodu âleminden çekilip sakin, düzenli bir aile hayatı sürmeye başladığı gibi, sık sık beyaz perdede de görülmedi. Fakat ünlü rejisörler, aktrisi angaje etmek için fırsat aradılar. «Bazıları Onu Sıcak Sever» filminin rejisörü Billy Wilder, Marilyn'den memnundu. Hollywood'un mucize yıldızı mücadelesinden galip çıkmıştı.

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

14 ağustostan 20 ağustosa kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Kendinizi fazla yoruyorsunuz. Biraz dinlenin. Sıhhatinizin kıymetini bilmelisiniz. Mesut sayılmamanız için hiçbir sebep görülmüyor. Ama saadetiniz daha da artacak.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Şimdiye kadar sizi destekliyen yıldızınız kısa zamanda size refah ve uğur getirecek. Başladığınız işin peşini bırakmayın. Neticesi çok iyi. Sıhhatinizi de ihmal etmeyin.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

On gün içinde hayatınıza iki yeni sima giriyor. Bunlar istikbaliniz için mühim insanlardır. Vereceğiniz kararlarda temkinli davranın. Mesut günler uzak değil.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Sizi çok sevindiren bir haber alacaksınız. Bu haber eski bir tasavvurunuzla alâkalı. Evinize mühim bir para girecek, o kadar ihtiyacınız var ki hemen sarfedeceksiniz.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Biraz temkinli hareket etmeğe çalışın. Sinirlenmekle işler halloimaz. Zaten his işleriniz istediğinizden âlâ bir şekle giriyor. Sabredin, üzüntülerinizden kurtulacaksınız.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

Masrafınıza dikkat etmiyorsunuz. Eliniz alışık ama, gene de ekonomi yapabilirsiniz. Bu hafta içinde yıldızınız sizi çok sevdiğiniz bir akrabanız ile karşılaştırıyor

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Aklın mı dediğini yapmalı, yoksa hislerin mi? İşte dâva da bu. Yıldızınız bu hususta tarafsız. Kararınızı kendiniz vereceksiniz. Düşünün, sonradan pişmanlık duymayın.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Bir işe teşebbüs etmiş, sonra arkasını bırakmışsınız. Halbuki bu iyi bir fırsattı. Şimdi çok yakında elinize nefis bir fırsat daha geçiyor. Hemen faydalanmasını bilin.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Sevdiğiniz insanlara daha yakın olun. Daha çok şefkat gösterin. Çok iyi insansınız ama başkalarına, hattâ en yakınlarınıza bile lâkaytsınız. Sıhhatiniz ihtimam istiyor.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Venüs size, kendinize has bir özellik vermiş. İlk bakışta göze çarpmıyorsunuz ama, sizi yakından tanıyanları kendinize bağlıyabilirsiniz. Bu hafta bir haber alacaksınız.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Bu hafta ufak bir seyahat yapmak ihtimaliniz var. Şimdiden hazırlanın. Çünkü bu seyahatin sonunda hatırı sayılır bir para ve ayrıca sevindirici bir haber alıyorsunuz.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Sizi düşündüren iki mühim şey olduğunu yıldızınız biliyor. Bir tanesini Satürn seyyaresi halledecek. Öbür meselenin halli ise sizin elinizde. Siz bunu halledeceksiniz.

YAŞAYAN ÖLÜ

YAZAN: WILKIE COLLINS — ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

7

ŞAHADETLER ve iddialar bu kadar aleyhte cereyan ederken, ne halde olduklarını görmek için, kardeşlere baktım. Hiç değilse dış görünüşe nazaran Ambros hâlâ soğukkanlılığını muhafaza ediyordu. Silas'a gelince, iş büsbütün başka idi. Yüzünde büyük bir korku alâmeti belirmiş bulunuyordu. Nasırlı elleriyle parmaklığı tutmuş, bitkin bir halde duruyor, her gelen şahide korku ifade eden nazarlarla bakıyordu. Dinleyiciler hemen orada kararlarını vermişlerdi; eğer mâsum olsaydı hiç böyle şaşkın ve kendinden geçmiş bir halde bulunur muydu?

Sorgu esnasında, müdafaa bakımından, sadece bir noktanın lehte tezahür ettiği görüldü. O da, yanmış kemiklerdi.

Bu nokta üzerinde sıkıştırılınca, doktorların çoğunluğu, kemiklerin muayenesinde pek acele edildiği, şayet esaslı bir muayeneye tâbi tutulacak olurlarsa bunların belki de insan kemiği değil, hayvan kemiği olduklarının meydana çıkabileceği fikrini ileri sürdüler. Yargıç da kemiklerin tekrar muayenesine ve bu sefer muayeneye iştirak edecek doktor sayısının arttırılmasına karar verdi.

Bunun üzerine ilk oturum bitmiş ve sorgunun devamı üç gün sonraya bırakılmıştı.

Hazırlık tahkikatının sonuna doğru Silas'ın hali o kadar perişan olmuştu ki, ancak kollarına iki adam girmek suretiyle onu dışarı çıkarabildiler. Diğer taraftan Ambros, parmaklıklara dayanarak, kendine güveni olan bir adam tavriyle Naomi'ye:

— Bekle, diye fısıldadı, söz sırası bana gelince onlar görürler!

Naomi, ona eliyle bir öpücük gönderdikten sonra bana dönerek yaşlı gözlerle:

— Söyliyeceklerini niçin ona derhal söyletmiyorlar? diye sordu, herkes görebilir ki Ambros'un bu işte hiçbir suçu yoktur. Onu tekrar ceza evine göndermek ne kadar insafsızca bir harekettir. Siz de böyle düşünmüyor musunuz?

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse ben hiç de böyle düşünmüyordum. Nasıl düşündüğümü itiraf etmek lâzım gelseydi Ambros'un, kendini kaybetmeyişinden başka, lehinde hiçbir delil mevcut olmadığını söyliyebilirdim. Fakat bu kanaatimi ben zarif arkadaşıma nasıl söyliyebilirdim? Onun düşüncelerini başka tarafa çekmek maksadiyle ertesi gün Ambros'u ziyaret için izin almaya teşebbüs etmeyi ileri sürdüm. Naomi yaşlı gözlerini silerek, minnettarlığını ifade etmek üzere, elimi hafifçe sıktı ve:

— Siz ne kadar temiz kalbli bir insansınız! diye bağırdı, evlendiğiniz zaman, teklifinize «evet» cevabını vermiş olmaktan dolayı karınız hiçbir zaman nedamet duymıyacaktır.

Tekerlekli iskemlesinin iki yanında yürüyerek çiftliğe döndüğümüz sırada Mr. Meadowcroft sessizliğini muhafaza ediyor, hiçbir tepki göstermiyordu. Sorgunun cereyan tarzı, onun sinirleri üzerinde uyuşturucu ve yatıştırıcı bir tesir uyandırmışa benziyordu. Kızına gelince, Naomi'nin tersine olarak, en ufak bir heyecan dahi göstermiyor, sadece İncil'den bazı âyetler okumakla yetiniyordu.

Ertesi gün cezaevine gidip kardeşleri ziyaret için gerekli müsaadeyi aldım.

Cezaevine gittiğimiz zaman Ambros'u, bir gün önceki ilk tahkikat safhasının cereyan tarzından pek memnun bir halde bulduk. Kireç kuyusu hikâyesinin içyüzünü anlatmak için âdeta tehalük gösteriyordu. Bu ziyaret esnasında yanımızda bulunan cezaevi memurları, lâflarına dikkat etmesini, zira aleyhine çıkacak bir nokta gördükleri takdirde bunu bir zabıtla yargıca bildirmek mecburiyetinde bulunduklarını Ambros'a ihtar ettiler. Bunun üzerine Ambros onlara şu cevabı verdi:

— Hayhay efendiler, istediğiniz gibi hareket etmekte serbestsiniz. Benim korkacak hiçbir şeyim yoktur. Anlatacaklarım, hakikatten ibarettir.

Bu sözlerden sonra Naomi'ye dönerek, hatırladığım kadar, hikâyesini şöylece anlatmaya başladı:

— Olanı, biteni olduğu gibi anlatacağım sevgilim. O sabah Mr. Lefrank bizden ayrıldıktan sonra Silas'a benim mahut sopayı nereden ele geçirdiğini sordum. Silas bu soruma cevap vermekle beraber, o sabah Mr. Lefrank'ın penceresinin altında kendisiyle John Jago arasında geçenleri de anlattı. Çok kızmıştım. Aynı zamanda kıskançlık damarlarım da kabarmıştı. Itiraf ederim ki Naomi, seninle John Jago hakkında aklımdan son derece fena şeyler geçmişti.

Burada Naomi birdenbire onun sözünü keserek:

— Sana ormanda rasgeldiğimiz zaman, seni benimle o şekilde konuşmaya sevkeden sebep demek buydu?... diye sordu.

— Evet.

— Narrabee'ye giderken bana bir öpücük bile vermemenin demek sebebi de aynı şeydi?

— Evet.

— Hikâyene devam etmeden evvel benden af dile bakalım!

— Affını rica ederim.

— Düşüncelerinden dolayı utanç duyduğunu da söyle.

— Evet, kendi kendimden utanıyorum.

— Şimdi artık devam edebilirsin. Müsterih oldum.

Ambros devam etti:

— Ormanın öte tarafındaki meydanlığa giderken yolda Silas benimle konuşuyordu. Dalgınlıkla kireç kuyusuna giden yola sapmışız. Köşeyi döndüğümüz zaman, Narrabee yolunu tutmuş olan John Jago'ya rasladık. Itiraf edeyim ki ona bir şeyler söylemeden, elini kolunu sallıyarak geçip gitmesine müsaade edemezdim. Zira çok kızgındım. Ona biraz çattım. Anlaşılan o da benim gibi sinirliydi. Sözlerime aynı hararetle cevap verdi. Yine itiraf edeyim ki onu elimdeki sopa ile tehdit ettim. Fakat yemin ederim ki ona bir fenalık yapmak niyetinde değildim. Silas'ın yaralı elini bizzat sardığın için bilirsin ki John Jago, üzerinde daima bir bıçak taşır. Yine bilirsin ki John Jago, West'lidir. Ora halkı ise üzerlerinde mutlaka bir silâh bulundururlar. Onun da bana bir fenalık etmiyeceğinden emindim ama insan kesin olarak buna nasıl inanabilir? Üzerime doğru yürüyüp de bıçağını çekince, elimdeki sopayı yere atıp ona yaklaştım. Bir elimle bıçağı elinden aldım, öteki elimle de onun eski ceketinin yakasından yakaladım ve öyle şiddetle sarstım ki derisinin içindeki kemikler bile çatırdamıştır herhalde! İşte bu çekişme esnasında ceketinden kopardığım büyük bir parça elimde kaldı. Hem bu parçayı, hem de bıçağı, kenarında bulunduğumuz kireç kuyusuna fırlattım. Şayet Silas önüme geçip bana mâni olmaya çalışmasaydı ihtimal John Jago'yu da aynı kuyuya fırlatırdım! Fakat Silas beni zaptediyor, kımıldamama imkân birak-

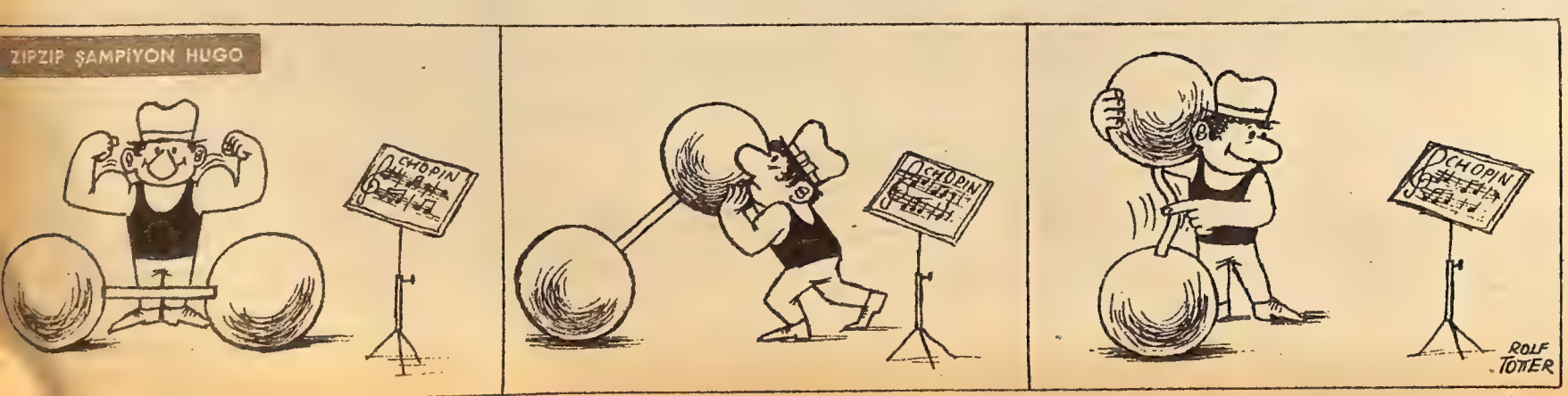

mıyordu. Aynı zamanda ona şöyle bağırıyordu:

— Defol buradan ve bir daha da dönüp geleyim deme! Eğer kireç kuyusunda pişmek istemiyorsan!

Durup bir dakika kadar bize baktı, derin bir nefes aldı, ceketinin yırtık kısmını eliyle muayene ettikten sonra gayet sakin bir ses ve eda ile:

— Çok doğru söyledin, Mr. Silas, dedi, bir daha buraya dönmiyeceğim.

Bu sözlerle dönüp bizden ayrıldı. Biz de, iki deli gibi, durup birbirimize baka kaldık. Silas'a dedim ki:

— Acaba doğru mu söyledi?

Silas:

— Sen onun lâflarına bakma! diye cevap verdi, o hiç Naomi'nin aşkına dayanabilir mi? Fakat Naomi ne oluyorsun?

Ben de bunun farkına varmıştım. Ambros, Silas'ın sözlerini tekrarladığı zaman kızın rengi sararmış ve âdeta sarsılmıştı. Naomi ona şu cevabı verdi:

— Bir şeyim yok. Kardeşinizin benim adımı karıştırmaya hakkı olmasa gerek. Şimdi devam edin. Silas başka ne söyledi?

— Evet, kireç kuyusuna bakarak dedi ki: «Neden bıçağı kireç kuyusuna attın, Ambros?» Ben de ona şu cevabı verdim: «İnsan her yaptığı şeyin sebebini nasıl bilsin? Bilhassa kendinden geçmiş olduğu bir sırada?» Silas dedi ki: «Çok güzel bir bıçaktı bu. Senin yerinde olsaydım onu atmaz, saklardım.» Bunun üzerine yerdeki sopayı alarak: «Kim demiş ki onu kaybettim?» deyip kireç kuyusuna yanaştım. Sopa ile kireçleri karıştırıyor, yakalayınca bıçağı kenara çekmeye hazırlanıyordum. Daha da ileriye uzanmak için Silas'a: «Elini ver de biraz daha uzanayım, nerdeyse yakalıyacağım.» dedim. Bıçağı yakalıyacak yerde az kalsın ben de kuyuya yuvarlanıyordum! Kuyudan yükselen dumanlar başımı döndürmüş olacak. Hatırladığım biricik şey, başımın dönmesi ve bunun neticesinde de sopayı elimden bırakmış olmamdır. Tekrar sopaya ulaşmak istedimse de Silas beni elimden tutup geri çekti ve: «Bırak gitsin, dedi, eğer seni tutmasaydım John Jago'nun bıçağı senin ölümün olacaktı!» Kolumdan tutup beni oradan uzaklaştırdı ve birlikte ormana doğru yürüdük. Ormana gelince de, bizi bulduğunuz noktada, devrilmiş bir ağaç kütüğünün üstüne oturduk. Orada bir müddet daha John Jago hakkında konuştuktan sonra meseleyi öylece bırakarak hâdiselerin inkişafını beklemeyi ve bu vakadan hiç kimseye bahsetmemeyi kararlaştırdık. İşte tam o sırada, Naomi, sizler geldiniz. Biz hâlâ konuşuyorduk. Aramızda bir sır olduğunu söylediğin zaman çok doğru bir tahmin yürütmüştün.

Burada durdu. İlk olarak ona bir sual sordum:

— Sonradan uğradığınız takibattan dolayı o zaman sizin veya kardeşinizin hiçbir korkunuz var mıydı?

— Böyle bir ihtimal kafamızın kenarından bile geçmiş değildi. Komşuların kireç kuyusunu araştırıp, bizim hakkımızda söyledikleri şeyleri söyliyeceklerini biz önceden nasıl tahmin edebilirdik? Bütün korktuğumuz, ihtiyar babamızın olayı öğrenmesi ve bize her zamankinden daha fazla hiddetlenmesi, kızması idi. Bilhassa ben meselenin duyulmamasını, Naomi'den dolayı, Silas'dan daha fazla istiyordum. Kendinizi benim yerime koyup muhakeme ediniz; düşününüz ki mesele duyulacak ve John Jago da hakikaten söylediği gibi çiftliğe dönmiyecek olursa buna benim sebebiyet verdiğim anlaşılacak ve vaziyetim pek kötüleşecekti.»

(Devamı gelecek sayıda)

HAFİF MÜZİK

Milyonlar Getiren Şarkı, Coğrafya Defterinin Arkasına Yazılmıştı

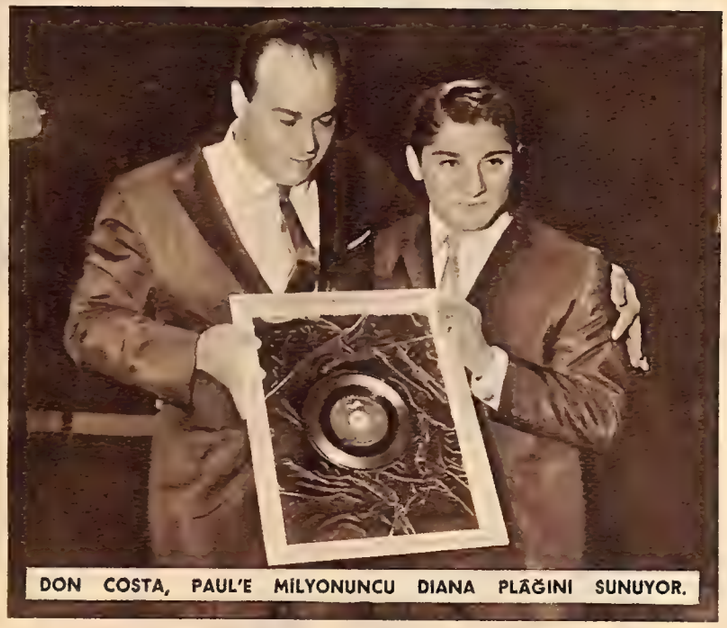

DON COSTA, PAUL'E MİLYONUNCU DIANA PLÂĞINI SUNUYOR.

Rock'n Roll ile beraber hafif müzik âleminde yepyeni bir çığır açıldı: Genç şarkıcılar devri... Okudukları şarkıları kendileri besteliyen bu şarkıcıların çoğu çocuk denecek yaştadır. Kendi yaşındaki milyonlarca gence hitabetmekte ve her biri bugün milyonlar kazanmaktadır. Bunları seri halinde veren Hayat, bu sayıda da Paul Anka'yı anlatmağa devam ediyor.

YAZAN: WALTER HAAS — ÇEVİREN: A. MAZHAR KUNT

DOMINO'yu ziyaret ettiği akşamdan bir hayli zaman sonra, Paul yazdığı şarkıları New York'a götürebilmesi için babasından izin ve yardım istedi. Fakat babası onun bu gibi şeylerle uğraşmasını faydasız görüyordu. İstediği müsaadeyi alamadı. Bunun üzerine arkadaşları ona bir fikir verdiler: New Yirk'a gideceğine, şimdilik Hull'a kadar gidip eserlerini gösterebilirdi. Bu fikre aklı yattı ama bu da kolay bir iş değildi. Yalnız annesine haber vererek bir akşam gizlice garajdan babasının arabasını aldı ve ehliyeti olmamasına rağmen arabayı bizzat kullanarak Hull'a vardı. Chaudier Kulübünün önünde arabayı park etti. Siyah elbisesini ve kırmızı kravatını düzeltip üstüne çeki düzen verdikten sonra kapıya yürüdü. Fakat kapıcı onu pek toy gördüğü için içeri sokmak istemiyordu. Paul binanın arka tarafına doğru yürüdü. Ay ışığında açık bir bodrum kat penceresi gözüne ilişti. Hemen bu pencereden içeri atlayıverdi. Bir takım kömür yığınlarının üzerine düşmüş, hem ayağı acımış, hem de üstü başı kirlenmişti. Cep fenerinin yardımiyle kapıyı buldu, fakat kapı kilitliydi. Duvarı yokladı; baktı, yan tarafta, sıkıştırılmış talaş bloklarından yapılma bir bölme gözüne çarptı. Dışarıda bir takım konuşmalar ve motor gürültüleri duyuluyordu. Paul «Eyvah gidiyorlar!» diye bölmeye olanca kuvvetiyle dayanınca birkaç blok birden yıkılıverdi ve Paul paldır küldür öbür tarafa yuvarlandı. Etrafına bakınca bir soyunma odasında olduğunu anladı. Karşısında beyaz elbiseler giymiş üçü erkek, biri kadın, dört zenci vardı. Paul bunları hemen tanıdı: Platters grupu... New York'un en canlı kuartetinin tam ortasına düşmüştü.

■

Gece yarısı Andrew Anka'nın lokantasındaki telefon çalıyor ve kendisine Hull'dan arandığı bildiriliyordu. Telefon eden Paul idi:

— Baba, hiç sual sorma, dedi. Ben Chaudier Kulübündeyim. Hayatımın belki de bir dönüm noktasındayım. Buradaki yıldızları gece yemeğine bizim lokantaya davet ettim. Kuzum baba, itiraz etme olmaz mı?

Babası çarnaçar razı oldu. Hakikaten bir saat geçmeden Anka lokantasının önünde iki otomobil durmuş ve içinden Platters grupundan başka, Paul'ün, yanından ayrılamadığı meşhur Frankie Lane çıkmıştı. Paul'ün davetlisi olan bu artistler o akşam orada mükemmel bir yemek yediler. Yemek arasında ve yemekten sonra Frankie Lane, Paul'e meslekte nasıl muvaffak olunacağına dair hayli izahat ve nasihat verdi. Paul bunları dikkatle dinliyor ve hakikaten istifade ediyordu.

Gece misafirler gittikten sonra Paul babasına tekrar yalvardı:

— Hususi şarkıları küçük orkestralarla 600 dolâr karşılığında plâğa alıyorlar. Halbuki New York'a gidip gelmek 100 dolârla olacak. Sen şarkılarımı plâğa aldıracaktın ya, ben senden onu istemiyorum, ne olur baba, beni bir, iki gün New York'a gönder. 500 dolâr kâr edersin...

— Oğlum, ben senin yaşındaki çocuğu kendi başına 700 kilometrelik yola gönderemem, aklından çıkar böyle saçma işleri.

Paul'ün gözleri doldu. O akşam babası yorgun argın eve döndüğü zaman Paul hâlâ ağlıyordu. Annesi de uyanıktı. Kocasına «Oğlanın kalbini kırma, aklına koymuş bir defa. Gönderiver, birşey çıkmaz» dedi. Nihayet karısının teşvikiyle babası dayanamıyarak Paul'ün yatak odasına girdi, 100 dolârı başucuna bırakarak:

— Haydi bakalım... dedi. Müsaade ediyorum ama dört günden fazla kalmak yok!

Ertesi sabah Paul'ü, Ottawa istasyonunda yaşlı gözlerle Diana uğurluyordu. Paul ise sevinç içinde:

— Gene döneceğim Diana, bekle... diye bağırıyordu.

■

New York bambaşka bir yerdi. Ne ağaç, ne yeşillik, ne çimen... Yalnız binalar, camlar, vitrinler, asfalt caddeler... Paul bu caddelerde ceketi elinde, semt semt koşuyordu. Cebinde 100 dolârı, önünde de dört günü vardı. Paul, ABC - Paramount plâk şirketinin program müdürüne müracaat etti. Bin bir müşkülâtla program müdürünün huzuruna çıktı. Müdür, Paul'ü dinledikten sonra, şarkıcı olarak kabul etmeğe razı oldu. Paul'den çok kısa zamanda dört şarkı istiyorlardı. Üç tanesi hazırdı, fakat dördüncüsü ne olacaktı?... Paul'ün aklına vaktiyle sevgilisi Diana için coğrafya defterinin arkasına karaladığı şarkı geldi. Yanından ayırmadığı defteri hemen çıkardı, arkasını çevirdi, şarkıyı temize çekti. Gerçi bunu Diana için yapmıştı, fakat vakit yoktu, bunu kullanacaktı.

İşte bu şekilde başlıyan macerası altı ay gibi kısa bir zamanda Paul'ü şöhret ve servete boğdu. Bundan üç sene evveline kadar tercihan sınıfın en arka sıralarında oturan okul talebesi Paul'ün adı, bugün beş kıtada milyonlarca gencin ağzında dolaşıyor. Ne tuhaf tesadüftür ki, bir vakitler onu kapı dışarı etmiş olan menajer Irvin Feld'in bugün en kıymetli sanatçısı Paul Anka'dır ve onu bir gölge gibi her gittiği yerde takibeder. Evvelce «Bana uğursuzluk getiriyorsun» dediği sevgilisi için yazdığı «Diana» isimli plâktan yalnız 9 milyon tane satılmıştır. Halen dünya turnesinde bulunan sanatkâr şu sıralarda genç nesil musikisinin en gözde yıldızı sayılmaktadır.

GELECEK HAFTA
TOMMY STEELE

Piyedöpul yünlüden bir elbise. Belinde üç parmak eninde kemer vardır. Modelin Pariste fiatı 6.500 franktır. **(Mercier Frères)**

Siyah bukle yünlüden bir elbise. Yaka kenarı, kemer, kol ağızları ve boydan boya inen bant, siyah ipekten yapılmıştır. Garnitür modeli güzelleştirmektedir. **(Brigitte de Cannes)**

Gri tüvid bir elbise. Önde kruvaze gelen geniş yakanın altından eteğe kadar geniş bir pano inmektedir. Kendi kumaşından dört düğmesi mevcuttur. **(Brigitte de Cannes)**

Yeni Sonbahar Modelleri

Geçen sayımızda 1959-60 sonbahar ve kış modası'nın öncüleri sayılan Paris «Hazır Elbise» koleksiyonundan örneklerle yeni mevsimi açmıştık. Bu sayıda da aynı «Hazır Elbise» modellerinden başka çeşitler sunuyoruz. Değerli okuyucularımız, «Yıldızları Giydiriyorum» isimli tefrikamızda Hollywood'un ünlü moda müşaviri Edith Head'in tavsiyelerini de okuyarak bu zarif ve yapılması kolay modellerden sonbahar elbiselerini şimdiden diktirebilirler.

İnce piyedökok yünlüden şömizye bir elbise. Etek hafif bol olup küçük plilerle takılmıştır. Beden tamamen oturtulmuştur. Yakanın kenarı koyu renk kumaşla çevrilmiş bulunmaktadır. Modelin Pariste fiatı 4.500 franktır. **(Mercier Frères)**

Açık kahverengi flânelden «sahte döpiyes» biçiminde bir elbise. Beden boldur ve bir kemerle belde toplanmıştır. Önde üç düğme ile iliklenir gibi görünen sahte bir pli ve etek üzerine dikilmiş sahte ceketi bulunmaktadır. **(Pierre Billet)**

Açık renkli ince yünlüden bir elbise. Belinde kendi kumaşından kemeri mevcuttur. Yakasındaki ve kollarındaki fiyonklar elbiseyi süslemektedir. **(Brigitte de Cannes)**

GÖNÜL POSTASI

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«23 yaşında, 40 - 45 kilo arasında bir kızım. Annem ve anneannem, ikisi de doğum yapmalarını müteakip ölmüşler. Yani normal doğum yapamamışlar. Ben de bu yüzden evlenmiye cesaret edemiyorum. Bana ne tavsiye edersiniz?»

Evlenmeden evvel kendinizi bir doğum mütehassısı doktora göstermenizi tavsiye ederiz. Onlar size, öyle zannediyoruz ki, normal doğum yapıp yapamıyacağınızı söyliyeceklerdir. Annenizle anneannenizin başlarına gelen feci âkıbete sizin uğramanız ihtimali belki de yoktur, çünkü doğum hekimliği zamanımızda çok ilerlemiştir. En güç doğumlar dahi ârızasız yapılabiliyor. Fakat mutlaka kendinizi bir mütehassıs hekime muayene ettirmelisiniz.

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Bundan bir müddet evvel bir kızı seviyordum. Onun da beni sevdiğini hal ve hareketlerinden anlıyordum. Fakat çekingen olduğundan içini bir türlü bana açamıyordu. Ben de kızarak kendisiyle konuşmadım. Fakat bunun bu kadar uzun süreceğini bilseydim bu hatayı işlemezdim. Şimdi sevgilime kavuşmam için benim ne yapmam gerek?»

Her şeyden evvel olur olmaz şeylere kızmamanız gerek!

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Bir kızı seviyorum, fakat ona âşık olup olmadığımı iyice bilmiyorum. Âşık olduğumu nasıl anlıyabilirim?»

Kendi kendinize bu suali sorduğunuza göre âşık olmadığınızdan emin olabilirsiniz.

—

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Fakülte arkadaşlarımdan bir genci seviyorum. O da beni seviyor. Buluşmalarımız güç oluyor. Yalnız ders arasında görüşebiliyoruz. Ailelerimiz evlenmemize razıdırlar, fakat fakülteyi bitirdikten sonra müsaade edeceklerini bildirdiler. Halbuki biz buna razı değiliz. Bir defa da sizin fikrinizi soralım dedik.»

Biz de ailenizin fikrindeyiz. Müstakbel eşinizin tahsilini tehlikeye sokmanız doğru değildir.

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Üç senedir biribirimizi seviyoruz. Meseleyi aileme açtım. Bu kızla benim evlenmeme razı olmadılar. Ben ise şimdi askere gideceğim. Nişanlanmamızı bile aileme kabul ettiremedim. Ne yapayım?»

Ailenizin arzunuzu niçin kabul etmediğini bize yazmış olsaydınız, size tutacağınız yolu daha açık gösterebilirdik. Eğer mâkul bir sebep ileri sürüyorlarsa sizin de bu sebep üzerinde düşünmeniz lâzım.

—

İki kız okuyucumuz yazıyor:

«Biz iki candan arkadaşız. Tıbbiyeye devam eden iki genci beğeniyoruz. Birimiz tıbbiyeli gence kendisini beğendiğini belli etmiyor. Yazdığı mektubu da kabul etmedi. Fakat kendi hakkında o gencin iyi düşünceleri olduğunu biliyor.

«Diğerimiz tıbbiyeli genci yeni tanıdı. Fakat bir daha görmedi. Hakkında iyi düşünceleri olduğunu biliyor. Acaba mektup yazması doğru olur mu?»

İkisine birden cevap: İnsanları uzaktan tanımak, beğenmek onlarla derhal evlenmek için kâfi bir sebep değildir. Gençlerin mektepteki hallerini tahkik ediniz, bilhassa tahsillerini bitirmelerini bekleyiniz. Onların sizi eş olarak isteyip istemiyeceklerini mutlaka öğreniniz. Ondan sonra gelin-güvey olmayı düşününüz küçük hanımlar.

—

Bir okuyucumuz soruyor:

«Bir müşkülüm var: Japonca «Ben seni beğendim» nasıl denir? Ve bu ibare Japonca nasıl yazılır? Lûtfen bildirirseniz çok memnun olacağım.»

İstanbulda oturan bir Japon dostumuzdan edindiğimiz malûmata göre «Ben seni beğendim» ibaresi Japoncada üç şekilde söylenebilirmiş:

1 — Anatava sutekidesu
2 — Watasiwa anataga kinijrimasita.
3 — Subarasii anataga

Fakat sorduğunuz ibarenin Japonca nasıl yazıldığını bildirmemize imkân yok. Çünkü matbaamızda Japonca harfler mevcut değildir.

İstanbul okuyucularımızdan Ayşe Şentürk'ün kızı Ayten'in tek arzusu çocuklararası güzellik müsabakasına katılmaktır. Şirin yavrunun müsabakayı kazanacağına inanıyoruz.

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Ben bir kızı seviyorum. Ona arkadaşlık teklif ettim, istemedi. Bu da bir arkadaşımın yüzünden oldu. Fakat onu seviyorum. Acaba bir daha arkadaşlık teklif etsem mi?»

Yaptığınız arkadaşlık teklifini dahi kabul etmiyen bir kızdan ileride sizinle hayat arkadaşı olmasını nasıl istiyebilirsiniz? Bu işin sonu olmadığı daha başlangıçta meydandadır. Kendinizi ümitsiz bir aşka teslim etmeyiniz.

—

Kadirliden bir okuyucumuz yazıyor:

«İki seneden beri rüyalarıma bir kız giriyor. Ayda bir, iki defa onu görüyor, sonra da hasta oluyorum. Şimdi askerliğimi yapmaktayım. Bu hal el'an devam ediyor. Buna bakarak bu kızı sevdiğimi zannediyorum. Ne yapmamı tavsiye edersiniz?»

Rüyaları hayra yormalı. İnşallah bu rüyalarınıza giren kız, müstakbel saadetinizin müjdecisidir. Şimdilik rüyasiyle geçininiz. Askerliğinizi bitirdikten sonra evlenir, hakikate erişirsiniz.

Zeynepler, Kâmiller Zeynep-Kâmil'de Buluştular...

RÖPORTAJ: ORHAN TAHSİN — FOTOĞRAFLAR: İNAL TENGİZMAN

GÜNÜN ZEYNEBİ, KÂMİLİ — Bahçede, yıllarca önce bu hastanede doğanlar güler, eğlenirken; aynı anda içeride Zeynepler, Kâmiller doğuyor, ağlıyordu. Onlar da yakında ablalarının, ağabeylerinin arasına karışacaklardı.

GENÇ kız mutluluk ışıkları yanan gözlerini yanında duran erkeğe çevirdi:

— Kâmil, dedi. Ne güzel tesadüf değil mi?... İkimiz de Zeynep - Kâmil'de doğmuşuz. Sen benden bir hafta daha önce dünyaya gelmişsin galiba?... Belki beşiklerimiz yan yana idi. Şimdi birbirimize bakarken sevgi ile dolan gözlerimiz, o zaman kimbilir hangi duyguları taşıyordu?

Erkek de mutluluk içindeydi:

— Olabilir Zeynep, dedi. Belki de ziyaretçiler beşiklerimizin önünden geçerken, bizi birbirimize yakıştırmışlar, gönüllerince bir «beşik nişanı» bile yapmışlardır. Dileğim, o zamanki gülücüklerimizin, olgun gülümsemelerle sürüp gitmesidir...

Bu konuşma, birkaç yıl önce Bursa Orduevinde bir nişan töreninde, iki yeni nişanlı arasında geçiyordu. İkisi de Zeynep Kâmil Hastanesinde doğmuştu. Eski bir geleneğe göre — hastanenin kurucusu Zeynep Hanımın vasiyeti olduğu söylentisi de var — bu hastanede doğan kızların göbekleri Zeynep, erkeklerin ise Kâmil adı ile kesilirdi. Ama dileyen bu geleneğe uymaz, ayrı bir göbek adı da takabilirdi.

Tam 99 yıldır «Zeynep - Kâmil» adı, bir doğum tanrıçası gibi dillerde dolaşıyordu. Bu hastane kurulduğu gün doğanlar — eğer yaşıyorlarsa — gelecek yıl 100 yaşına basacaklardı. Hastaneyi yaptıran Zeynep Hanım, Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşanın kızı, Sadrazam Yusuf Kâmil Paşanın eşiydi. Hayır yapmayı çok severdi. Çeşmeler, sebiller yaptırmış, yoksullardan yardım elini esirgememişti. Ancak, en büyük eseri, 1860 yılında Nuhkuyusunda 15.000 arşınlık bir bostan sahasına temelini attırdığı hastaneydi. Halk, Hanımefendinin her hayratı için bir hikâye uydurmuştu. Belki bu hikâyeler gerçekti. Bunlardan biri epey ilgi çekiciydi: «Bir gün Zeynep Hanım araba ile Kartal çarşısından geçerken 5 - 6 kişi yolunu keser: «Yaptırdığınız çeşmenin suyu öyle iştah açıcı ki, karnımızı doyuramıyoruz» derler. Hanımefendi önce şaşırır, sonra bir miktar altın ihsan eder.»

ZEYNEPLER, KÂMİLLER — Hastanede bir yılda 3000 çocuk doğuyor. Değerli Başhekim Doç. Fahri Atabey 1000 yataklı bir sitenin ve hemşire okulunun gerçekleşmesi için çalışıyor. Yapılmakta olan hemşire okulunun 19 eylülde tamamlanması için Beylerbeyi Sarayında bir balo verilecek. Dr. Râna Arslaner, Hayat ekibine hastaneyi boydan boya gezdirdi. Her yer tertemizdi, her servis düzenliydi. Zeynep - Kâmil 1000 yataklı olduğu gün, bu sayı ile birlikte, dışarıdaki Zeynep ve Kâmil adlarının sayısı artacak. Gün gelecek — Çindeki Wong adı gibi — İstanbulda da Zeynepten, Kâmilden geçilmiyecek. Yukarıda, bu hastanede doğan Zeynepler, Kâmiller; yanda ise 99. yıl töreni görülüyor.

50 yıl önce Zeynep Hanımın bu iyilikleri üzerine Ahmet Tevfik Bey — İbnülemin Mahmud Kemal'in kardeşi — bir yazı yazmak istemiş, fakat devrin sansürcübaşısı Dağıstanlı Hamdi Bey: «Padişahımızın bîpâyan olan keremü ihsanlarına karşı Zeynep Hanımın kereminin lâkırdısı mı olur?... Neşri caiz değildir!...» diyerek yazının yayınlanmasına engel olmuştu. Ancak, bu yazı yayınlanmadığı halde, onun ve eşi Kâmil Paşanın adını taşıyan hastanede yatan hastalar, doğan Zeynepler, Kâmiller bu iyiliksever kadını her fırsatta anıyorlar...

İşte Zeynepler, Kâmiller temmuz ayının sonunda bu mübarek kadını anmak, eski hâtıraları tazelemek için Zeynep - Kâmil Hastanesinde bir araya geldiler. Zeynep - Kâmil'de doğanlar bu mutlu günün davetlisiydi. Onların adına davetiye çıkarılmamıştı ama, idareciler: «Burada doğanların başımızın üzerinde yeri var. Onların evi burası» diyorlar. O gün bütün adaşlar toplanmışlardı. Aynı adı taşıyan üç kişinin yan yana gelmesiyle şeytanın çatlıyacağını ileri sürenler, Zeynep Kâmil Hastanesinin bahçesini görmeliydi. O gün üç değil, üç yüz Zeynep, üç yüz Kâmil bir aradaydı.

YARINLAR SİZİNDİR...

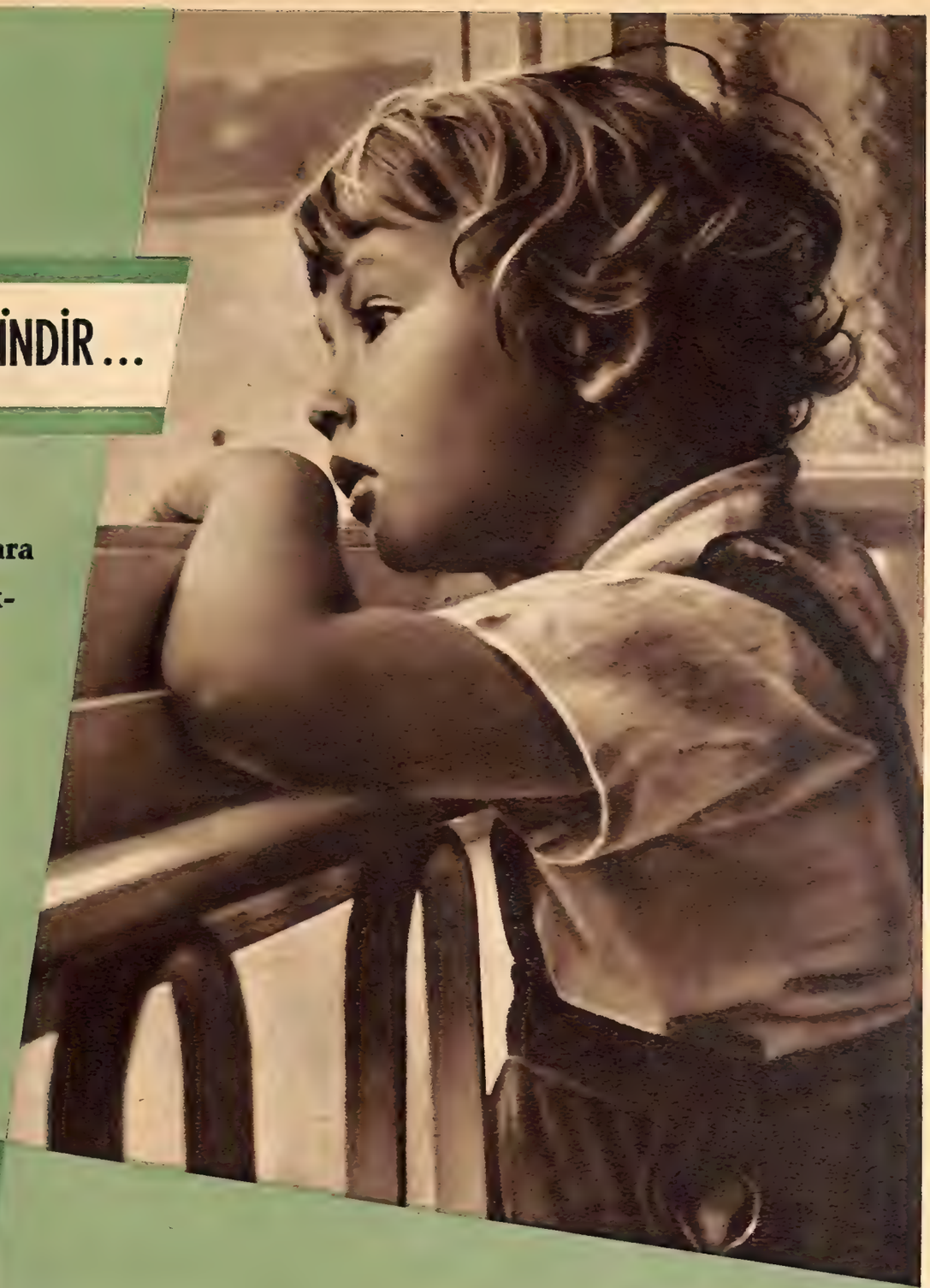

Nice nice yarınlara hazırlanan çocuklarınızın başlıca dayanaklarından biri de kendi Bankalarıdır.

Yarınki kuvvetlerini bugünden hazırlamak ise ana ve babaların en kutsal vazifesidir. YAPI ve KREDİ BANKASI'nda çocuğunuz için şimdiden açtıracağınız hesabı onunla beraber büyütürseniz, başlıca vazifelerinizden birini kolaylıkla yapmış olursunuz.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Antikalar köşesi

15. Lui stilinde olan ve üzerinde bir Buda bulunan bu konsolun bir eşi geçenlerde Londrada tam 27.000 sterline (takriben 700.000 lira) satılmıştır. Konsolun üzerinde Çin mine işlemeli, yeşim taşından iki şamdan vardır. Ayna, masif altın çerçeveli ve Venedik tipindedir. Fotoğraf, Onassis'in baldızı armatör karısı Madam Niyarkos'a aittir. Bu eşyalar ön salondadır.

Aristotelis Onassis

Dünyanın sayılı zenginlerinden olan Onassis, aslen İzmirlidir. İstiklâl Harbinde Yunanistana iltica etti. Orada kısa zamanda zengin oldu. İkinci Dünya Harbinden sonra Amerikan firmalarını paravan olarak kullanmak suretiyle, Amerikada satışa çıkarılan harb gemilerinin arttırmalarına girdi ve bunları çok ucuza aldı. Sonradan işin farkına varan Amerikan Hükümeti onu dâva ettiyse de, iş işten geçmiş ve Onassis milyonlarını yapmağa başlamıştı. Bugün büyük deniz filosundan başka servetinin büyük bir kısmını, Monte Karlo kumarhanesi dahil olmak üzere emin işlere yatırmıştır. Hâlâ gayet güzel Türkçe konuşuyor ve Istanbulda kendisine tercümanlık yapmak istenilince, «Benim tercümana ihtiyacım yok, Türkçe bilirim» diyordu. Onassis, Istanbulda daimî olarak Churchill ile alâkadar oldu. Yatta Churchill'in purolarını Onassis yakıyor, suyunu bile kendisi içiriyordu.

Milyonlar eden tablo

Resim Onassis'in çalışma odasından bir köşeyi göstermektedir. Sağda çalışma masası ve üstünde de 16 ncı asrın büyük ressamı El Greco'nun hususi neon ışığı ile aydınlatılan «Haber» tablosu durmaktadır. Bu tablo milyonlar kıymetindedir. Işıklı, rahat koltuklu geniş odada Onassis'in av silâhları da vardır.

Lâpis taşından şömine

Soldaki resimde görülen şömine mor renkli lâpis taşındandır. Kıymetinin yarım milyon liranın üstünde olduğu tahmin edilmektedir. Şöminenin üstünde Onassis'in, yata ismini veren küçük kızı Christina'nın meşhur ressam Domergue tarafından yapılmış bir tablosu vardır. Aşağıdaki resimde salonun umumi manzarası görülüyor. Bu salona havuzun bulunduğu kıç kısımdan girilmektedir. Sağda, dipte bir kapı bara açılmaktadır. Piyano bu salondadır. Yüzlerce cilt kitap salonun duvarlarına sıralanmıştır. Burası daha ziyade bir okuma ve müzik salonudur. Ön salonda olduğu gibi bu salonda da 14. Lui, 15. Lui, ampir eşyalar ve kıymetli tablolar vardır.

MEŞHURLAR YATINDA 4 - 5 inci sahifeden devam

Churchill Christina yatının şeref misafiri Sir Winston Churchill'in son günlerini yaşadığı belli. Dünyanın bu en yaşlı politikacısının artık mafsalları tutmuyor. En az iki kişi koluna girmezse, adım atamıyor. Yata gitmek için Dolmabahçede otomobilden çıkarken, bacağını kaldıramadığı için nerede ise yüzükoyun yere düşecekti.

Lady Churchill ve Mrs. Sandys

Lady Churchill (sağda) Istanbulda bilhassa Topkapı Sarayını gezmeden dönmek istemedi. Yanındaki, Ingiltere Savunma Bakanı Duncan Sandys'in karısı olan kızıdır. Mrs. Sandys bir müddetten beri kocasından ayrı yaşamaktadır.

Çocukların salonu Duvarlar baştan başa fresklerle süslüdür. Tanınmış ressam Ludwig Wesselman'ın yaptığı bu resimler bir Fransız masalını anlatıyor.

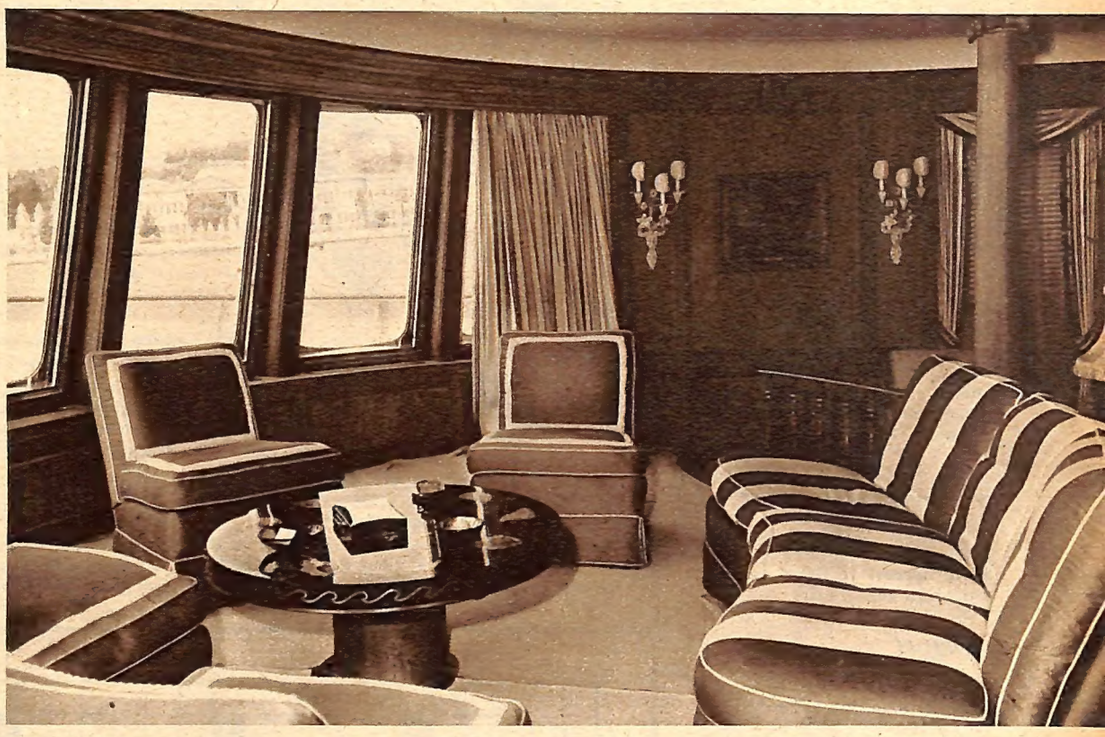

Şahane camekân

Ön salonun ucu geminin başına bakan nefis bir camekânla kaplı. Bozuk havalarda camekânın gerisindeki rahat koltuklara oturulup dışarısı seyrediliyor. Iki gün müddetle bu şahane camekânı, şahane Istanbulun, şahane dekoru doldurdu.

Tina, Meneghini, Prof. Garofilides ve Mrs. Brown

Resimde, sağda önde görülen Onassis'in eşi Tina, yatta bulunanların en sevimli ve cana yakın insanı idi. Herkesle konuşuyor, misafirlerini ağırlamak için uğraşıyordu. Arkasında görünen Maria Callas'ın kocası Mr. Meneghini, karısı ile tezat teşkil ediyor. Son derece alçak gönüllü ve sevimli bir insan. Callas'ın şımarıklıklarına da pek üzülüyordu. Ikide bir, «Yapma Maria», diye onu ikaz ediyordu. Milyoner Meneghini'nin arkasında Onassis'in kayınbiraderi Prof. Garofilides görülüyor. Yanındaki genç kadın ise Churchill'in hususi sekreteri Mr. Brown'un eşidir. Yatta bunlardan başka Mr. Brown, Churchill'in torunu, Madam Garofilides ve Onassis'in oğlu ile kızı var.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Giyaseddin +

Giyas, Arapçada «yardımcı» demektir. Giyaseddin erkek ismi «dine yardım eden» anlamına gelir. Bu ismi Anadolu Selçuklarından dört hükümdar kullanmıştır.

İzzeddin +

Erkek isimlerindendir. Arapçada «dinin kıymeti, dinin kudret ve ulviyeti» anlamına gelir. Adaşlar arasında bulunan İzzeddin Humai 1950 de vefat eden tanınmış bestecilerimizdendir. Şehnaz makamından şu şarkıyı da bestelemiştir:

«Neden küstün aman söyle,
Perişan etme gel böyle...»

Semahat +

Cömertlik anlamına gelen Arapça kadın isimlerindendir. İsmin adaşları arasında bestecilerimizden Bayan Semahat Ergökmen de bulunuyor. Güftesini de kendisi yazdığı ve uşak makamında bestelediği bir şarkısını alıyoruz:

«Gönül hasretle giryandır,
Senin aşkınla nâlandır...»

Ferfi +

Erkek ismi olarak nadiren kullanılan Farsça bir isimdir. «Jerf» derin demektir. Eski terkiplerde «derin deniz» anlamında «derya-i jerf» gibi ifadeler kullanılırdı. İsmin sonundaki «i» nispet takısıdır.

Mükrim, Mükrime +

Kadın ve erkek isimlerinden Arapça bir kelimedir. «İkram eden, hürmet ve riayet gösteren» anlamına gelir.

Ecmel +

Arapça bir isim olan cemil kelimesinin daha kuvvetlendirilmişidir. Kadın ve erkek ismi olarak kullanılan bu kelime «daha güzel, çok güzel» demektir.

Rekin +

«Vekar ve temkin sahibi olma» anlamına gelen rekânet kelimesinden alınmış, daha çok erkek ismi olarak kullanılan bir isimdir. «Vekarlı, temkinli» demektir.

Hilâl, Hilâli +

Kadın ismi olarak kullanılan hilâl, «yeni doğmuş ay; bir, iki günlük ay» anlamına gelir. Hilâli, erkek ismi olarak kullanılır. «Yeni ay şeklinde» demektir. Arapça olan bu kelime Mehmet Âkif Ersoy'un yazdığı İstiklâl Marşımızın güftesinde de geçmektedir:

«Çatma kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl,
Kahraman ırkıma bir gül ne bu şiddet, bu celâl!»

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenmiştir.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Ödemişten Bay Necati Özbay'a:

Radyo idaresi zaman zaman kabiliyetli gençler aradığını ilân ediyor. Siz de müracaat ediniz.

■

Almanyadan Bay H. B. ye:

Bahsettiğiniz zatın resmini bir fal mevzuu olarak koyamayız. Kanaatinizde aldanmışsınız. Hassasiyetinize teşekkür ederiz.

■

İzmirden Bay Zeki Selçuk'a:

Babanızın amcası olan, her halde Dömeke kahramanı Gazi İbrahim Ethem Paşadır. İstanbulda doğmuş, Meşrutiyette, Mısırda ölmüş ve İstanbula getirilerek Eyüpte defnedilmiştir. Ailesinden kimler bulunduğunu bilmiyoruz. Adresinizi yazıyoruz. Arzu ederlerse size yazarlar: «Bay Zeki Selçuk, Cumhuriyet Bulvarı No: 48/A İzmir.»

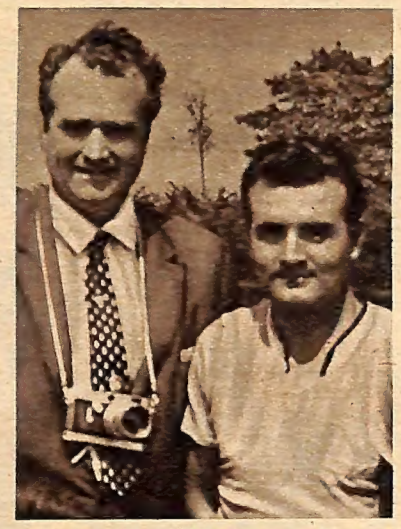

NEW YORK HÂTIRASI — Gaziantep Destroyerinde görevli Ast. Sb. Üst. Çvş. Yılmaz Kural, gemisi Amerikada bulunduğu sırada New York önündeki Hürriyet heykelinin bahçesinde sinemanın ünlü komiği Red Skelton'la çektirdiği resmi yolladı.

Öğüt istiyen genç okuyucumuza:

Gençsiniz. İş bulamadım diye yılmanız katiyen doğru değildir. Küçük bir işe girer, daha tatmin edici bir iş bulunca oraya geçer veya olduğunuz yerde çalışarak terakki edersiniz. Böyle buhranlar birçok insanın başından geçmektedir. İş bulmak kadar işin kıymetini bilmek de mühimdir.

■

Uşaktan Bay Yılmaz'a:

1926 yılında Ramazan Bayramının ilk günü 15 nisana raslamıştır.

■

Karstan F. M. ye:

Çocuklar babalarının kan gruplarına sahip olabilirler. İstediğiniz geniş bilgiyi size hekimler verebilir.

■

Trabzondan Bay Mehmet Güner'e:

Hayat bir spor mecmuası değildir. Buna rağmen meraklı okuyucularımızı bir dereceye kadar olsun tatmin için spordan bahsediyoruz. Her vilâyetimizde kulüpler ve spor teşkilâtı vardır. Türkiye ölçüsünde bir başarı gösteren kulüplerin resimlerini basıyoruz. İdman ocağı takımına ait resim bize oradan gönderilmiştir. Her resim orta sahifeye tablo yapılacak evsafı haiz değildir.

■

Adanadan Bay Yusuf Akşam'a:

İstediğiniz resmin bizde kopyaları yoktur. Bize gönderen fotoğraf ajansına film iade edilmiştir. Bu bakımdan arzunuzu yerine getiremiyoruz. Bizi mazur görünüz.

■

Fethiyeden Bay Duran'a:

Müessesemizde satılık artist resmi yoktur. Memleket manzaralarına ve camilere ait kartpostallar hemen bütün şehirlerdeki büyük kırtasiyecilerde bulunuyor.

■

Manisadan Bay Ülkü Gürkan'a:

Cilt kapakları için taahhütlü bir mektup içinde adresimize posta veya damga pulu gönderebilirsiniz.

B.B. ADANADA — Ünlü film yıldızı Brigitte Bardot, çiçeği burnunda kocası Jacques Charrier'i yüzüstü bırakarak Adanaya kaçtı. Şaka bir yana ama, Adanalı okuyucumuz Kâzım Gürkan'ın fotomontajı nerede ise bizi buna inandıracak kadar başarılı.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

DUT YAPRAKLARI — Rengin Nadir'in son derece içli manzumelerinden mürekkep ilk şiir kitabı. Türkiye Kitabevi. 64 sahife 2,5 lira.

TÜRK KADIN ŞAİRLERİ — 90 kadın şairimizin hayatları ve şiirlerinden örnekler. Hazırlıyan: Şahinkaya Dil. Nur Yayınları. 226 sahife, fiatı: 750 kuruş.

ALTI ŞAHIS MUHARRİRİNİ ARIYOR — Pirandello'nun meşhur piyesinin ikinci baskısı. Çeviren: Dr. Feridun Timur. Maarif Vekâleti İtalyan Klâsikleri serisi 90 sahife, 130 kuruş.

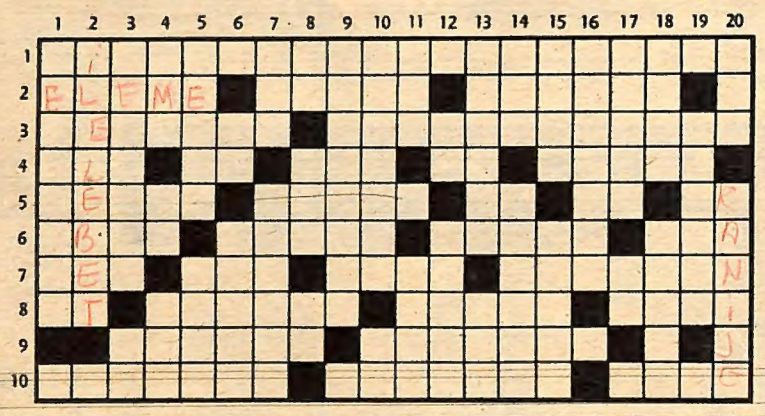

BİLMECE

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

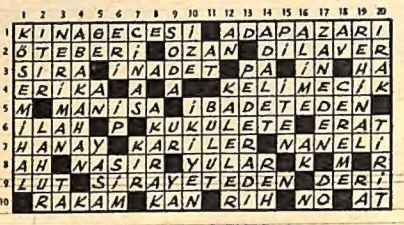

SOLDAN SAĞA: 1: Paratoner iştira eden. 2: Kalburdan geçirme — Askerlikte küçük bir rütbe — Bayan sekreter. 3: Güzellik ve tatlılık — Ölümsüzlüğe ulaştıran sudan nûş eden. 4: Beraber anlamına bir takı — Eser — Cezire — Hicap — Hazreti Muhammedin gazalarından biri. 5: El ve dokuma tezgâhlarında, makinelerde bulunan iplik sarılı bir araç — İtibar (yabancı terim) — Hane — Tersi yama — Beyaz. 6: Tersi küçük masum çocuk — Alıp verme — Tersi kuşatma veya kavrama — Kör. 7: Rüzgâr — Çok ihtiyar — Kalbur — Demir şekillerinden biri. 8: Hayvani gıdalardan — Hamamlarda bir, iki kişi için ayrılan loca — Kapsız yorgan — Güney Amerikada bir cumhuriyet. 9: Eski bir savaş âleti — Ağızda sıralanan yarım düzineden bir fazla kesici kemik parçaları. 10: Bir çift eşkenar dörtgen — Zarif kanadlılardan — Oğuz hanın diğer ismi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Üsküdarla Haydarpaşa arasında bir kışla. 2: Ebediyen. 3: Balgümeçleri elde et — Bağlantı takısı. 4: Bağırsaklar — Kurum — Olmamış. 5: Yoldaş — İğri kılıç. 6: Yamyassı et — Kurnaz bir hayvan. 7: Toprak tümsek — Birçok hayvandan mürekkep katar. 8: Güzel sanat — Taharri et — Genişlik. 9: Tanrıya karşı kulluk görevini yerine getir. 10: İncelikten uzak lisan — Eklet. 11: Hastalık sigortası — Arzu ve istek. 12: «Efendim» yerine kabaca bir lâf — Bir şeker şekli. 13: Gelir getiren gayrımenkul — Tersi pis bir hayvancık. 14: At yavrusu — Anne. 15: Tersi doğunun aksi — Tanrının isimlerinden. 16: Meselâ anlamında bir deyim. 17: Anıt — Yiyecek. 18:Merkezi Mersin olan bir ilimiz — Bayramdan bir gün evvel. 19: Dullar (eski terim). 20: Ekmek — Tiryaki Hasan Paşanın gayretle müdafaa ettiği bir kale.

KARİKATÜR

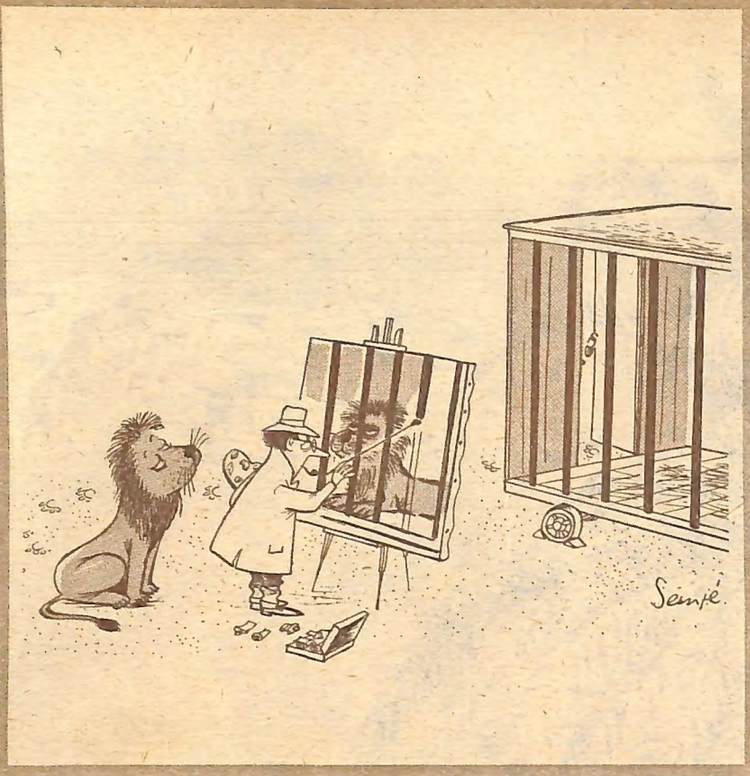

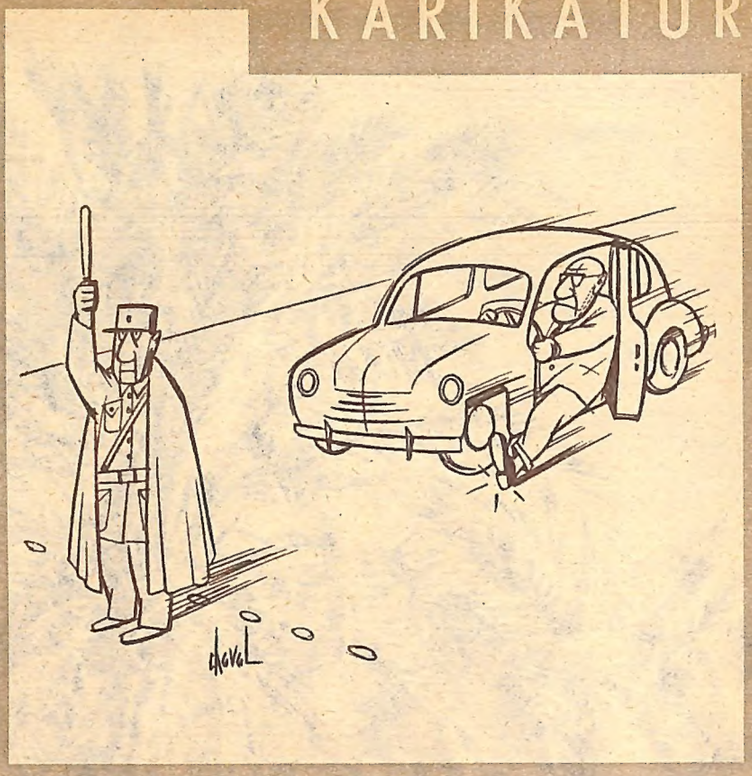

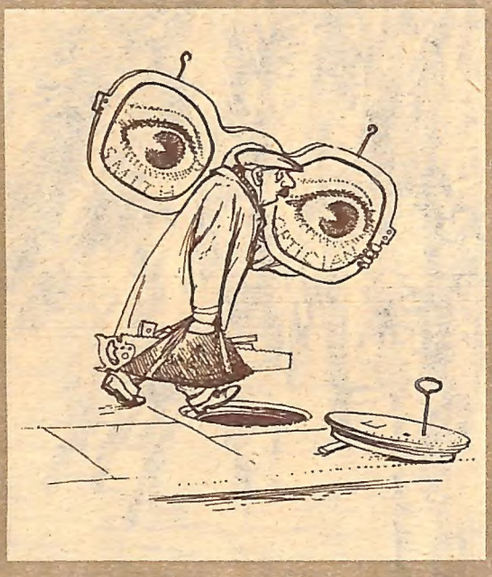

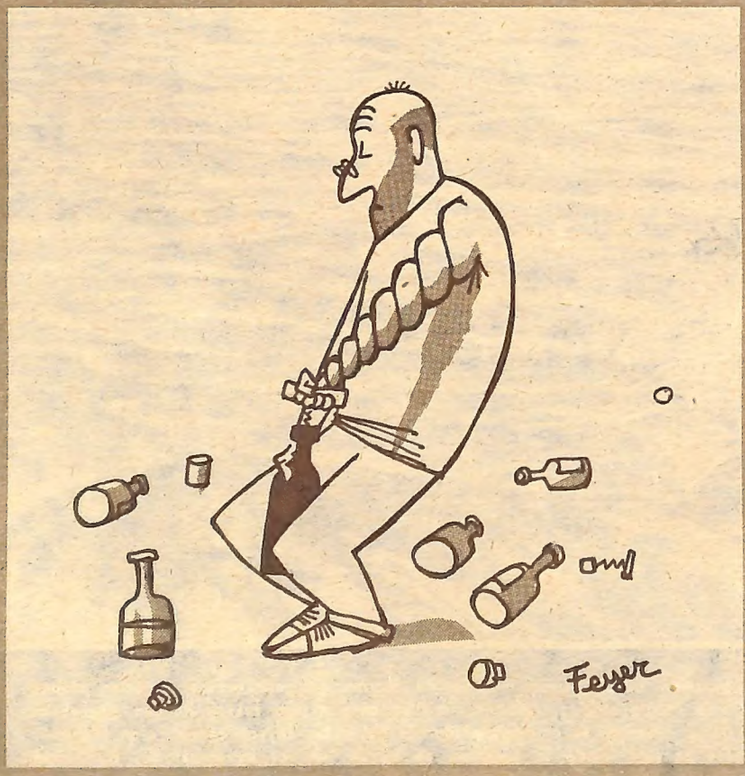

Hayat

Türkiyede Havaii Adaları Dekoru: MARMARİS

Aynı zamanda Güney Egenin Anadolu kapısı vazifesini gören Marmaris, hemen hemen her gün birçok yabancı seyyahla dolup boşalır. Şehrin biraz ilerisindeki Rodos Adasına gelen İngiliz, Alman, Amerikalı, İtalyan seyyahlar, turist acenteleri tarafından yata benziyen büyük Yunan motorlariyle Marmarise getiriliyorlar. Buradan otobuslerle Muğlaya giden yabancı turistler aynı akşam tekrar Rodosa dönüyorlar. Dekor itibariyle ve emsalsiz plâjlariyle hakiki bir seyyah cenneti olan Marmaris, son seneler içinde iç turizmde de büyük bir rol oynamaktadır. Bu haftaki «Tatil» sahifelerimizde Marmarise dair enteresan bir röportaj bulacaksınız.

FOTOĞRAF: SEMİHA ES